

"OD BOJA DO ZMAGE"!

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"!

Štev. 36

Chicago, Ill. 8. septembra 1905

Leto IV

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Mir!! Rožljanje orožja bode utihnilo in ponehalo bode klanje na debelo na Daljnem Vztoku.

Japonci so bili v vseh bitkah v Mandžuriji zmagoviti, v bitki pri zeleni mizi v Portsmouthu so jih pa zvit diplomati opeharili za sadove njih zmag na bojišču.

Glede glavnih točk so se ruski in japonski mirovni zastopniki sporazumeli.

Pogodba se glasi tako le:

1. Japonci obdrže kontrolo nad polotokom Liaotungom, Port Arthurjem, Dalnem, Blonde in Elliott otoki.

2. Južni del otoka Sahalina postane last Japoncev, severni del pa ostane v ruskih rokah.

3. Japonska ima pretežen vpliv v Koreji in pravico v vojaških in finančnih zadevah svetovati korejskemu cesarju, nikakor si pa ne sme prisvojiti korejskega ozemlja.

4. Rusi morajo ostaviti Mandžurijo. Ruska in japonska država morata respektirati vrhovno oblast kitajske nad Mandžurijo.

5. Japonska mora Kitajsko vrhovno gospodstvo in civilno upravo uvesti v Mandžuriji.

6. Japonska sprejme od Rusije zahodno železnico od Harbina do Port Arthura in jo izroči Kitajski.

7. Uprava in lastninska pravica železnice med prekosibirsko in zahodno železnico preide v last kitajske železnice. Kitajski stražarji bodo nadomestili ruske železniške stražarje.

8. Rusija mora plačati japonski odškodnino za oskrbo ruskih vjetnikov.

9. Japonski ribiči smejo ribariti ob ruskem obrežju.

10. Obe vladi skleneti nedosejno trgovsko pogodbo in garantirati pravice najbolj naklonjenega naroda.

11. Nobena sila nima pravico utrditi otoka Sahalina in Japonci ne smejo utrditi pomorske ožine La Perouse.

Tako nekako se glase glavne točke v ruskojaponskem dogovoru.

Ruska stranka za nadaljevanje vojne ni zadovoljna, da se je sklenil mir. Nazadnjiaki pravijo, da je mir sramota za "veliko" Rusijo.

List "Vjedomosti" pa piše, da so Rusi pri sklepanju miru dosegli diplomatsko, Japonci pa moralno zmago.

Tudi na Japonskem niso šovinistični krogi zadovoljni z mirovnimi pogoji. A vzlic temu se upa, da se bo dosegel popoln dogovor in da se mirovna istina, kmalu podpiše.

Rusija.

Na francoskem bulvardu v Odesi je nekdo vrzel bombo. Oba napadalec sta težko ranjena in sta na poti v bolnico umrla.

General Maksimovič, generalni gubernator v Varšavi je podal svojo ostavko.

Očka, car je pomilostil Finca Prokopa, spremenil je smrtno kazen v došmrtno ječo. Prokop je umoril policijskega načelnika v Viborgu.

Mesto Suša v Transkavkazu oblegajo Tartari, ki so dobro oboroženi in morijo le Armence. Suša leži 180 milj jugovzhodno od Tiflisa.

General Trepov, znani krvni pes očke, carja je v inozemskih časnikih dal proglasiti, da v Rusiji sploh ni revolucije.

General Trepov bode toliko časa tajil revolucijo v Rusiji, dokler revolucija ne bo požrla njega, carja in vso birokratsko kliko.

Podoben je tistemu kitajskemu

cesarju, ki je toliko časa tajil kugo, da je sam za njo umrl.

Krvnik Trepov je neki deputaciji, ki je zaprosila, da bi se razveljavilo vojno sodišče v Livoniji, zagrozil, da bode vlada z brutalno silo vdusila demonstracije v Levoniji, ne oziraje se na to koliko ljudi bode izgubilo svoje življenje.

Grad prince Muharskega v Muhranu so revolucionarji z dinamitom pogнали v zrak, v Goriju so pa prince Kristofa umorili.

Na Ruskem Poljskem se je pojavila kolera.

Španija.

V Barceloni je pri paradi mornarice nekdo vrzel bombo. Ena oseba je mrtva, pet težko kakih 30 oseb pa lahko ranjenih. Bomba je bila nabasana z žebli in nasekanim železom. Nekega Emilana Garcesa, trgovskega vslužbenca so zaprli, ker je na sumu, da je vrzel bombo.

Norvečija in Švedija.

V Karlsbadu so pričela pogajanja med švedsko in norveško komisijo glede razpusitve uniije. Pogajanja le počasi napredujejo. Posebne težkoče dela vprašanje, katere norveške trdnjave ob meji naj se porušijo.

Nemčija.

Kolera je našla svojo pot iz Rusije v obmejna mesta v Nemčiji.

Nemški klovn, Viljem II. je razdelil nemškimi vojakom v Afriki mnogo križcev in svetinjc za skazano hrabrost v bojih z domačini. V resnici se pa v teh križcih in svetinjah ne vidi drugega, kakor odobravanje umorov, katere zofisti imenujejo čestokrat kulturno delo.

Francija.

Pariški mestni svet je sklenil postaviti kavalirju de la Barre spomenik. Ta kavalir je, le malo poznana oseba, ali mestni svet se ga je le radi tega spomnil, da bode dal klerikalcem in njihovim črnim privržencem krepke moralno zausničico. Ta kavalir je bil svobodomislec in ker se je leta 1766 branil sneti z glave klobuk pri neki procesiji, so mu na morišču odsekali postavnim potom glavo. To dejstvo bode tudi vklesano v spomenik. V resnici pa ne moremo reči, da bo to morda klerikalce bolelo.

Spomenik bo stal nasproti jezuitski cerkvi, katero so pričeli graditi pred tridesetimi leti, sedaj so jo pa še le dovršili. Morda bodo nazadnjiaki in klerikalci v tem spomeniku videli proslavljenje njih minole slavnostne dobe in si tajno želeli vrnitev teh časov, ko so menili in name vprižarjali bakanale, kakršni so bili v navadi ob propadu močnejše rimljanske države.

Turčija.

Iz Carigrada se poroča, da je Belgijec inženom Joris obstal, da se je udeležil atentata na "vladarja vseh vernikov", ko se mu je obljubilo, da ne bode kaznovan. Joris je izpovedal take strašne podobenosti o atentatu, da so se vsem poslušalcem ježili lasje na glavi, če so jih še kaj imeli.

Blagor revnim na duhu, kajti njih je nebeško kraljestvo, tako nekako se glasi v evangeliju. Vse okoliščine pričajo, da je bil atentat na sultana le delo policije, da bode sultan nekristjanske narode tem lažje brutalno preganjal. Breznačajnih ljudstev, ki s krepko prisego radi vse poprdijo, se dobi dandanes kolikor hoče, ako se jim ponudi mošnjico zlata.

Vsi nametni in treznomislecji ljudje pa pravijo, da bi sultan, ki je poznan širom sveta kot največji strahopetec, ne bil ostal miren in hladen, ako bi ne bil izvršen atentat na njegovo povelje. Ako bi sultan ne bil pripravljen na atentat, bi

imel na nekem gotovem mestu še hlače mokre. Teh nazorov ne bodo porušile tudi najbolj modro skovane depeše, katere pošilja turška vlada v svet.

Ameriške vesti.

Delavski dan.

50 tisoč delavcev je korakalo v pondeljek v dolgi vrsti po črčaskih ulicah. Voditelji v čičaški delavski zvezi so zmagonosno zrlji na dolgo vrsto delavskih čet, ker njih kratka pamet ne uvideva, da so delavske parade brezpomembne na praznik, katerega so določili kapitalisti.

Napredni delavci, ki so združeni v strokovnih društvih, v katerih nimajo nazadnjiaki voditelji prve besede, so že pred leti odrekli svoje sodelovanje pri slavljenju kapitalizma. Ti napredni delavci praznujejo prvi pondeljek v septembru, ker so tvornice zaprte, ne pa radi tega, ker je baje Delavski dan proletarski praznik. Praznik proletariatu ne more nakloniti kak močnejši, ampak delavci si ga sami izvolijo. In to so delavci dokazali s tem, da so določili za delavski praznik prvi majnik.

Delavski dan služi vsakemu socialistično mislečemu delavcu le za oddih, kakor drugi prazniki v letu! Prvi majnik je praznik vseh zatiranih ljudi. In tem bolj ko se širi socialistično naziranje med delavci, tembolj se krči pomen Delavskega dne, naobratno pa pridobiva prvi majnik na ugledu!

Vellkomestna beda.

"Če bi predsednik Roosevelt poznal razmere marsikatero velike družine, kakor jih pozna policija v velikih mestih, tedaj bi gotovo kaj storil za velike družine." Tako je govoril sodnik Wood te dni v policijskem sodišču v Chicagi, ko so pred njega pripeljali Frank Freiberga, njegovo soprogo in štiri v cunj obležene otročice.

Frank Freiberg je bil dlje časa bolan in ker ni mogel plačati stanarine, ga je trdosrčni hišni gospodar posadil na cesto. Sedaj je družina spala na ulici in živel ob odpadkih, katere ljudje mečejo v postanske ulice.

Taki so sadovi današnje kapitalistične človeške družbe! Na eni strani palače, diamanti, na drugi pa grozna beda.

Junaško delo.

Na otoku Samaru, na katerem je že pred leti napravil general Smith red in mir korenito, sedaj to ponavlja general William H. Carter, kar je pred leti storil general Smith.

Iz njegovega poročila je razvidno, da se Pulajanezi še niso podvrgli Američanom, da je bilo od 31. julija 1904 pa do danes 38 večjih in manjših bojev. Revolucija je vdusila in vničena v severnem in vzhodnem delu otoka. Drugod so pa vstasi gospodarji. V teh bojih je padlo 61 ameriških vojakov in 48 tisočnikov, vstasev pa okoli 500.

To poročilo govori jasno kot beli dan, koliko stane denarja in človeških življenj blazna imperialistična politika.

Lepa sodrga.

O'Malley, gostilničar na Kinzie ulici v Chicagi in znan demokratični politikar je toliko časa priporočal županu nekega John Collinsa za mostnega paznika, da ga je župan tudi imenoval.

John Collins, ki je sedaj tudi lastnik neke beznice na 335 Illinois ulici, je bil trikrat radi tatvine in uloma obsojen v večletno ječo.

Župan Dunne se sedaj sila jezi, ker je sedel politikarjem na lima-

nice. A mi županu že danes obljubimo, da se bode to še večkrat ponovilo, ako bode pri oddaji mestnih služeb poslušal politikarje. Javna tajnost je, da hudodelci in politikarji dostikrat vlečejo za enoinisto vrv.

Bratci so se našli.

Klaverni vitezi, ki so ob času stavke voznikov v Chicagi bili vposleni kot pomožni šerifi in posebni policaji, so ustanovili svoje "strokovno" društvo. Ti žalostni junaki mislijo, da jih bodo delodajalci zopet kmalu rabili, radi tega so organizirali garjevske braniteljsko društvo, katerega se bode sedaj direktno pogajala z delodajalci.

Predsednikom ne zaprtih pridaničev je bil izvoljen neki že večkrat kaznovani in iz službe spodeni policaj: Drugi odborniki imajo tudi enako znamenito preteklost za seboj. Torej smo lahko prepričani, da bode delovanje teh "junakov" blagonsko za delodajalce.

"Strokovno" društvo, braniteljev garjevcov. No, kaj takega je mogoče le v deželi neomejenih čudežev!

Gibanje premogarjev.

Dasi gospod George F. Bear, ki si domišlja, da ga je sam bog izbral, da po očetovski izkorišča vse premogarje, zatrjuje v enomer, da v aprilu prihodnjega leta ne bo premogarske stavke, vendar dokazujejo razna znamenja, da se bliža vihar.

Posestniki rogov že sedaj ošabno zatrjujejo, da imajo na skladiščih toliko premoga, da lahko vzdrže stavko leto dni. Ako bi bili časi v resnici tako mirni, čemu kapitalisti vedno govore o svojih rezervnih zalogah.

Eno je resnica! Prihodnjo spomlad se premogarji ne bodo dali vleči za nos od John Mitchella, kakor leta 1902. Dandanes je med premogarji mnogo socialistov in ti mislijo s svojo glavo in ne potrebujejo svetovalcev a la John Mitchell.

Pošten zaslužek.

J. P. Morgan, znani večkratni milijonar, je izjavil, da radovoljno vrne kitajski vladi koncesijo za železniško progo Canton-Hankov, ako mu kitajska vlada izplača \$6,750,000 odškodnine.

To koncesijo je svoje dni ameriški poslanec Conger z lepimi in praznimi besedami iztisnil iz Kitajcev. J. P. Morgan ni dal tudi počenega groša za njo.

Pa naj še kdo trdi, da naši ameriški milijonarji niso zaslužili svojih milijonov s trdim in poštenim delom?

Unijska znamka za unijsko delo.

V Danbury-u, Conn., so organizirani klobučarski pomočniki vložili tožbo proti tvrdki "C. H. Merritt and son", ker je zlorabila unijsko znamko za izdelke, katere so izvršili neorganizirani klobučarski pomočniki. Sodnik Milt n A. Shumway je pa razsodil v prid organiziranim delavcem, da si je zastopnik tvrdilec dal, da unijska znamka služi kot sredstvo za bojkot.

Ako bi delavci varnostno znamko kake kapitalistične tvrdke zlorabili za svoje izdelke, tedaj bi kapitalističnim zmrjalo delavce s tatovi, sleparji, goljufi itd. Ker so pa to izvršili kapitalisti, pa ti klaverni junaki molče.

Razmere na Panami.

Odkar so Zdr. drž. prevzele gradnjo panamskega prekopa so milijoni ameriških tolarčkov romali v Panamo. Vzlic temu pa ni vidnega napredka pri gradnji prekopa, ako so vsa poluradna poročila o razmerih na Panami vsaj količak resnična.

Ako bi se vse do sedaj izvršeno

delo pri gradnji panamskega prekopa dalo na kritično rešeto, tedaj bi se doznalo, da se je vsled nevednosti in pomanjkljivega zistema, potratilo že ogromne svote.

Treba bo pač tu železne metlje, ako se hoče razmere zboljšati.

Ameriški junaki?

Iz trdnjave Snelling, Minnesota, se poroča, da je te dni pobegnilo okoli 50 vojakov. Vojaki so pobegnili takoj prve dni v avgustu, ko so prejeli plačo. Vlada je pred kratkem kupila veliko zemljišče, da bi razširila streljišče. Trdo delo pri hudi vročini je napolnilo vojake, da so se po francoskem načinu poslovili.

Po tem poročilu se zamoremo vprav malo zanesti na naše "junake", ako je njih postopaško življenje vsled trdega dela v nevarnosti. Naši operetni generali bodo pa vzlic temu odprtemu dokazu s komično učinkujočo dostojnostjo dokazovali, da ameriškomu vojaku ni para na svetu. In patriotični časniki bodo pa zvesto prežekovali izjave naših generalov. V resnici je pa ameriški vojak na suhem le pravi breznačeln najemnik, ki se boji vsakega dela. To vsaj dokazuje dezertacija iz trdnjave Snelling.

Značilna statistika!

Navadno se pravi, da ima Rockefeller 500 milijonov dolarjev premoženja. Te številke je vprav lahko izgovoriti, posebno če človek ne pomisli, kaj pomenijo.

Neki statistik je izračunal, če bi se vsako minuto tekom enega dneva računil za en dan, na vsaki dan, pa deseturno delo, izvzemši nedelje, z zaslužkom desetih dolarjev, tedaj bi človek rabil 2262 let, ako bi hotel zaslužiti 500 milijonov dolarjev. Ako bi Rockefeller s desetimi tolarji zaslužka na minuto hotel povisati svoje premoženje na 500 milijonov dolarjev, tedaj bi moral priti že 657 let pred Kristovim rojstvom na svet in bi moral do dandanes vsaki dan delati.

V tej statistiki se zrealijo današnje krivične gospodarske razmere. En sam človek poseduje toliko premoženja, da bi lahko prebivalci velikega mesta že eno leto živeli v izobilju. In čemu služi ogromno premoženje Rockefellera? Morda v splošno dobro? Ne! Najnesramnejše oduševstvo se ustvarja s tem premoženjem. Dan za dnevom ustanovlja nove monopole, ki služijo le v to, da se ljudstvo izkorišča. Ako kdo vpraša je li socializem upravičen v današnjih razmerah, potem se mu naj ime "Rockefeller" zaluča v obraz.

— O joj! Sakserjevi mazači so nas ujeli. Kaj bo, kaj bo? Ujeli so nas, dasi smo tako zvito postopali, kakor če bi bili študirali v kakem rimskem jezuitskem kolegiju. Izdali smo se, ker smo tem mazačem priporočili v čitanje knjigo "Die Weltgeschichte", katero je napisal znameniti učenjak Ernst Haeckel.

Res, žal nam je, da je tako prišlo, ker se je pokazalo, da v glavah Sakserjevih mazačev v resnici vlada prava egiptovska tema, katere solnce znanosti ne bode nikdar prodrla. Vsako znanstveno raziskovanje je v očeh teh mazačev temno, ker so jim njih možgani otemneli. Ne zmožni so, da bi dlje mislili kakor segajo njih nosovi, radi tega je vsakdo bedak, kdor ne vrjame v tišočletne svetinje — bedastoče naših očetov.

Res škoda je, da so prišli ti Sakserjevi mazači v Ameriko, ko je ljubljanski škof v Sentvidu odprl svoje zavode, kjer potrebuje izvrstnih moči za predavanje oslogije. Škoda, pač škoda!

"Mučenci" in "svetniki"!

Ako čitamo zgodovino, katero so napisali katoliški zgodovinarji, tedaj opazimo takoj, da vsi pisatelji občudujejo in hvalijo stanovitnost krščanskih mučencev, ki so pogumno prenašali smrt in najhujše muke.

Tudi mi občudujemo te prve mučence krščanstva, kajti oni niso umirali za današnje licemersko krščanstvo, pač pa so žrtvovali svoje življenje za versko naziranje, ki je imelo komunistično gospodarsko podlago.

Seve pripoznamo, da jih je najbolj navduševalo za smrt na morišču, ker so pričakovali plačilo za vse muke onkraj groba.

Da so ti požrtvovalni ljudje umirali za komunistične nazore, še razumemo. Nikakor pa nam trezno mislečim ljudem ne gre v glavo, da so umirali za plačilo onkraj groba. Seve je bil to njih ideal, njih najvišji ideal; za katerim so stremili, katerega so skušali doseči. Koliko ljudi na svetu je že umrlo za svoje ideje, ker so te ideje smatrali za prave in resnične. In mnogo idej, za katere so se ljudje žrtvovali, so ljudje zopet kasneje spoznali za zmote?

Prve kristjane v Rimu so radi tega preganjali, ker so cesar in njegovi hlapci videli v njih nevarne prekucuhe, ki hočejo družbo in drzavo strmoglaviti.

Ko so pa mogočnejši uvideli, da se od te vere ni bati državnega preobrata, so to vero proglasili za državno vero; in samoobsebi je umevno, da se takrat s strani kristjanov že ni treba več bilo bati upeljave komunizma.

Pod državnim pokroviteljstvom se je kmalu ustanovila duhovniška kasta, kar je pri vseh verah v navadi vobče. In s tem čnom je bil zadavljen pravi namen ustanoviteljstva. Ako se je hotelo za posedujoče sloje nevaren komunizem vresničiti pod vladarskim ali nevladarskim zistomom ni prišlo pr duhovniški kasti v poštev. In če bi hotela duhovniška kasta pod prvim zistomom vresničiti komunizem, tedaj bi bilo to nemogoče, ker komunizem ne more vspevati, ako človek človeka izkorišča.

Ti kristjani so le trpeli muke, nikdar se pa niso uprli državni gospodski. Takratni proletarij je zahteval in dobil "igre in kruh".

Dandanes ne zahteva še ponižnejši proletarij igre — le kruh — delo in kruh.

In česar dobi?

Ne kamna, ne, tega ne dobi! Ampak svinčenke, vojaška bodala, policijske sablje in gorjace so darila, s katerimi gospodujoči sloji obispaajo proletarij.

Ako si proletarec bodočnost drugače slika, kakor je gospodujočim slojem všeč, ako je vsled razmišljanja prišel do zaključka, da je današnji družabni red (ali nered) krivičen, potem ga ti gospodujoči sloji smatrajo za hudodelca. Sedaj se prične gonja proti njemu. Delodajalci in policija ga zasledujejo povsod. Ako slednjč v obupu seže po "tujem" blagu, ako si prisvoji kosček kruha, potem je tat — zločinec, ker se je pregrešil zoper sveto lastnino.

Ako pa skuša z lepa prisvojiti si kosček kruha, če prosi za njega, potem je še na slabšem, potem je vagabund, ki pride v prisilno delavnico.

Ako pa kdo obupa nad vsem zistomom, kar sedaj pogostokrat vidimo v sveti Rusiji, ko nastopajo proletarci in drugi proti zastopnikom avtokratičnega zistema energično, potem so po nazorih vseh reakcionarcev ti ljudje zločinci najhujše vrste.

Krščanski mučenci so bili egoisti, ker so šli v smrt, da bi onkraj groba prejeli plačilo. Ali morda ruski bojovníki za svobodo svojega naroda računajo na plačilo onkraj groba? Oni so zastavili svoje življenje za boljšo bodočnost svojega naroda, ne da bi vprašali, če bodo želi za svoje delo kako plačilo na tem svetu, ker onkraj groba izostanejo vsa plačila.

Mi vemo, da bodo potomci slo-

venskega naroda povsem drugače sodili o ljudeh, ki so žrtvovali vse — tudi svoje življenje za svobodo ruskega naroda, kakor sodi dandanes ogromna večina slovenskega naroda o njih, ki se duševno spi.

Zavedni delavci pa pravimo že danes, da so bojovníki za svobodo ruskega naroda junaki, kakershnih le malo pozna zgodovina do dandanes.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

II.

— Zato pa Francozi tudi zmagujejo, je menil Andrej Kopitar zamisljeno in po kratkem presledku dostavil: Vse pravo junaštvo na svetu korenini v znamenitih idejah in velike armade so zmogljive heroičnih dejanj, samo če jih prešinjajo take ideje. A v Avstriji?

Živo je bilo sedaj v Ljubljani, kakor se nikdar poprej. Vse mesto je bilo takorekoč preplavljeno z vojaštvom. V vsaki hiši jih je bilo polno in prenapoljeni so bili hlevi in druga gospodarska poslopja in celo pri kapucinih v "Zvezdi" so bili nastanjeni vojaki.

Naslednjega dne je dal general Bernadotte po mestu nabiti manifest generala Bonaparta. Ta manifest, ki je bil tiskan tudi v slovenskem jeziku, je zagotavljal prebivalstvu, da se nikomur ne zgodi nič najmanjša škoda, in pozivljval vse večane in duhovnike, ki so pobegnili, naj se brez skrbi vrnejo. Ker je bilo v manifestu povedano, da je dopuščeno svobodno izvrševanje vseh cerkvenih opravil, so bili tudi duhovniški krogi pomirjeni.

Opoldne je prišel general Bernadotte z mnogostevilnim spremstvom na magistrat in zbranim mestnim odborikom in uradnikom v slovesnem govoru ponovil isto, kar je obljubil Bonapartov manifest. Ob enem je imenoval poseben centralni gubernij, v kateri je poklical tovarnarja Desselbrunnerja, kanonika Ivana Gošnjajerja, Antona Podobnika, Friderika Kastelca, barona Bernarda Rosettija, pomožnega škofa Reigersfelda, odvetnika Josipa Luckmanna, barona pl. Nikolettija.

Na opominjo, da so nekateri izmed teh pobegnili, je general Bernadotte odgovoril:

— Nič za to! Izbral sem te moze, da bodo v guberniju zastopani vsi stanovi in merodajni krogi obeh narodnosti. Tisti, ki so pobegnili, spoznajo iz tega imenovanja, da je bil njihov strah prazen.

Popoldne istega dne so nakrat začeli po mestu hoditi bobnarji in neprestano bobnali. Ljudje so drvele skupaj in kmalu je bil Mestni trg prenapolnjen. Po tretji uri sta prijezdili dve eskadroni chasseurjev, za katerimi sta prikorakali dve stotnji vojaštva. Sredi med vojaštvom se je na malem vozičku peljal visok, črnogled francoski grenadir. V ustih je imel pipo, iz žepa pa mu je štrlela steklenica žganja.

Vojaštvo se je vstavilo pred rotovžem in grenadir je stopil z voza. Vrh rotovških stopnic je stalo nekaj francoskih častnikov, med njimi zapovednikom ljubljanskega mesta imenovani polkovnik Piccard.

Ta je stopil nekaj korakov naprej in glasno prečital granadirju in zbranemu vojaštvu sodbo vojnege sodišča. Grenadir je bil na predvečer v Gradšču napadel neko delavko in ji siloma vzel zlat uhan. Za to je bil obsojen na smrt.

Mirno, ne da bi trenil z očesom, je grenadir poslušal sodbo, samo ko je polkovnik Piccard končal, je mož vzel iz žepa steklenico žganja in jo vrge ob tla, ključ: Zdaj te ne rabim več.

Posadili so ga zopet na voziček in ga v spremstvu vojaštva in mnogostevilnega občinstva peljali proti škofiji. Prav pri škofiji je bila gnječa največja. V trenutku, ko je neka ženska vsled navala ljudi padla in začela obupno kričati, je obsojeni grenadir skočil z voza in poskusil pobegniti. Vojaki mu niso branili, neki častnik pa ga je zgrabil in preprečil beg. Grenadirja so peljali do stolne cerkve, in ga posta-

vili ob cerkveni zid. Sedem vojakov z nabitiimi puškami se je postavilo pred njega. Puške so počile, navzočni ljudje so strahoma zavrtili, grenadir pa se je zgrudil mrtev na tla.

Strela so se čuli skoro po vsem mestu. Ko so počile puške, se je Mara Damjanova tako prestrašila, da je vsa prebledla. Obrnivši se h Konradu Podobniku je dihnila:

— Konrad — ti Francozi so vendar strašni ljudje. Zaradi navadnega uhana človeka ustrelili — to je grozno!

— Grozno, da, ali tudi pravično. Korist domovine in čast armade zahtevata, da se vzdrži najstrožja disciplina. Francoska armada je šla v vojno, da naredi konec krivicam, ki se gode narodom — v taki armadi pa ne sme biti roparjev. Po tem izgledu spozna cela kranjska dežela, da Francozi niso tolovaji, kakor se jih je popisovalo.

Konrad Podobnik je prav sodil. Vsa Ljubljana je bila sedaj prepričana, da se Francozov ni treba bati da niso prišli plenit, nego da so prišli res kot osvoboditelji. In to prepričanje se je še utrdilo, ko se je poznalo, kaj se je ta večer zgodilo v Božičevi gostilni.

Pozno zvečer je prišel v gostilno kurat na Šmarini gor, Janez Svetlin. Gostilna je bila natlačeno polna francoskih častnikov. Kurat Svetlina pa to ni vstrašilo. Vsedel se je med častnike in z njimi popival in kvartal do pozne ure. Ker je pa prevečkrat pogledal v kozarec in pri igri izgubil, se je začel s častniki pripraviti in jih zmerjati. Nastala je velikanska rabuka, tem nevarnejša, ker je krič in vik pribavil mnogo civilistov v krčmo. Bati se je bilo, da bo tekla kri. Gostilničar Božič je tarnal in miril, a opravil ni ničesar. Njegova 18letna hči Franca pa je razoglavla, kakor je stregla gostom, o polnoči tekla v škofijo, in

naravnost planila v sobo, kjer so bili zbrani francoski generali. S hitrimi besedami je nemški povedala, kaj se godi doma. Tedaj pa je general Bernadotte opasal svojo sabljo, ponudil Francici in vođeč jo pod pazduho, kakor kako imenitno gospodično, šel z njo v Božičevo gostilno ter tam napravil red.

Od tega dneva je vsa Ljubljana svobodno dihal in vse simpatije so bile na strani Francozov. Ker je Bernadotte oprostil kmete vseh plačil pri mitnicah, so tudi na deželi dobili ugodnejšo sodbo o Francozih. Pozabljeni so bili vcepljeni predsojdi in vzlic težkim kontribucijam je vse prebivalstvo želelo, naj bi Francozi nikdar ne zapustili Ljubljane. Celo pobegli meščanje so se začeli vračati, v Božičevi gostilni pa Franca še vina ni dala, če se gost ni vpeljal s klicem: Vive la république!

III.

Koncem 18. stoletja ni bila Ljubljana ne velika, ne lepa, a bila je bogata. V Ljubljani je bilo središče vse južnoavstrijske trgovine, na Gorenskem pa je cvetelo železarstvo. Ljubljana je glede trgovine in glede bogastva daleč prekašala Trst in Gradec. Ljubljanski patriciji pa niso znali samo denar služiti, nego ga tudi porabljati. Živeli so razkošno in ženski krogi so v vsem posnemali luksurijsne dunajske in beneške dame.

Čim so se Francozi nekoliko udomačili v Ljubljani, se je razvilo prav živahno družabno življenje. Imoviti meščanje so pogostoma vabili francoske častnike v svoje hiše in Francozi so se takim vabilom radi odzivljali. Zlasti so radi hodili v hišo veltržca Damjana, kjer so se shajali najodličnejši ljubljanski meščanski krogi in kamor je redno zahajal tudi general Bernadotte. Povabljeni so bili na to zabavo seveda vsi boljši znanci gospodarjevi.

Med njimi sta bila tudi Konrad Podobnik in mestni čitelj Andrej Kopitar, o katerem je polkovnik Piccard rekel, da je najduhovitejši Kranjec.

Bilo je na taki soiréji v Damjanovi hiši, ko je general Bernadotte sprožil narodnostno idejo in s tem razpihal v plamen, kar je poprej le nekako pod žrjavico tlelo, kar je marsikdo slutil, a ni jasno in določno videl in čutil.

Pri večerji je namreč general Bernadotte začel praviti zbranim gospeim in gospodom o velikem gibanju, ki se je bilo prav takrat začelo v Dalmaciji.

— Posrečilo se nam je — je pripovedoval general Bernadotte — vjeti celo vrsto poročil, ki jih je guverner v Dalmaciji, grof Rajko Thurn, poslal avstrijskemu ministru Thugutu. Iz teh poročil sem izvedel iako zanimive stvari. Izšel je brezimen oklic, ki se je v neštevilnih izvodih razširil po celi Dalmaciji in v katerem se vnema narod za premagano beneško republiko. A ta oklic je dosegel ravno nasprotje tega, kar je nameraval. Dalmatinci so se začeli nakrat zavedati svoje slovanske narodnosti, o kateri se jim še sanjalo ni, dokler so bili pod beneško oblastjo. Neki frančiškan, pater Dorotič, je v Spletni šklicah ugledne meščane in jih navzlic odsvetovanju duhovščine pregovoril, da so sklenili poslati posebno deputacijo do generala Bonaparta, prosit ga, naj zagotovi Dalmaciji samostojnost. Iz pisma grofa Thurna je posneti, da je ta misel padla na rodovitno tla in našla mnogo pristašev. Celo avstrijski general Rukavina se je zanj razvnel, in istotako grof Micišlav Zanojič, grof Jurij Vojnovič in dosti drugih dalmatinskih rodoljubov. Ti zahtevajo združenja s Hrvatsko z namenom, da si Dalmatinci zagotovijo narodno življenje.

NIČ VEČ BOLEZNIJ, — NE HIPNIH, NE KRONIČNIH! Nov in velikanski zdravniški zavod v New Yorku.

Dela čudovita ozdravljenja.

Na stotine ozdravljenih. Nobena prevara. Njih spričevala in zahvale so potrjene od javnih notarjev, ter so bistven dokaz o sijajnih zmognostih profesorjev.

Berite to kar potrjujejo osebe, katerih slike vidite tukaj. Njih imena in naslovi so vsakemu na razpolago.

Od blizu in daleč

Dragi gosp. doktor iz Universal Medical Institute v New Yorku.

Srčno se Vam zahvaljujem za Vašo uspešno zdravljenje, s katerimi ste ozdravili mojega malega deteta. Vi ste otroka ozdravili popolnoma po enomesečnem zdravljenju, d si mu ni mogel nijeden zdravnik več pomagati.

Sprejmite dragi gospod zdravnik, moje najiskrenjše zahvalo. Zajedno Vas problatam, da prijavit moje pismo v časopisih s sliko moje in mojega deteta. Zagotavljam Vas da Vas hočem priporočiti vsakemu bolniku, najsi trpi na katerikoli bolezni.

Ostajam vedno udana in hvaležna Ida Rutilsky — 3 — 116 — Dimley Pa.

Za vsakovrstno bolezen poseben zdravnik!

Za vsacega bolnika se posvetuje cel zdravniški zbor zdravnikov, osobito se pa ravna po nasvetu dotičnega zdravnika specialista.

To Vam dokazuje in jamči ozdravljenje ker Vam dotični specialist predpiše ravno isto zdravljenje, ktera je vže preje stoterim bolnikom jednake vrste poslal z dobrim vspehom.

Če imate priliko, posetite nas v New Yorku osebo ter poskusite za enkrat zdravljenje s pomočjo našega imenitnega patent. električnega stroja „Static“. Ta stroj učinja izvrstno in zdravi: revmatizem, gobe, nervoziteto, impotenco, ter oslabelost organizma.

ČAUPAJTE NAM — MI VAS NE VARAMO. — REDKO KEDAJ JEDNAKA PRILIKA ZA OZDRAVLJENJE VAŠE BOLEZNI V KRAKEM ČASU.

NASLOV:

Universal Medical Institute,

30 W. 29th Street, New York, blizu Broadway.

PODNE URE: Vsak dan od 10. do 1. ure pop., ter od 2. do 6 ure pop. — Ob torkih in sobotah od 2. ure dop. do 5. ure pop., in od 7. do 8. ure zvečer — Ob nedeljah od 10. ure dop. do 1. ure pop.

Universal Medical Institute New York

Jaz spodaj podpisani potrjujem s tem drage volje, da sem več mesecev trpel na slabostih, vednemu glavobolu in otrpenju križi, tako, da mi je bilo življenje neprestano trpljenje. Danes pa sem hvala Bogu popolnoma zdrav po enomesečnem uživanju zdravlja, ktere sem prejel od Universal Medical Instituta.

Jaz dam s tem spričevalo — kot dokaz moje udanosti in visokega spoštovanja zdravniške vede imenovanega zavoda in dovoljujem, da se priobči to pismo z mojo sliko po časopisih.

V znak zahvale srčno udani Frank Tulliovič, — Springfield Ave, Grantford, N. Y.

To spričevalo je bilo podpisano v mojej prisotnosti 8. septembra leta 1903.

Nikola Grill, Notary Public, 99 Grand St.

Ne izgubljajte časa po nepotrebnem.

Ako bivate daleč, naj si bode tu ali tam, pišite to v svojem jeziku; opišite kar najbolj natančno Vašo bolezen in mi Vam pošljemo zdravlila po „Express“ in z vsemi določili in nasveti v vsakteri vkraj Združenih držav, Meksike in Kanade.

Zdravlila sprejmite s trdnim prepričanjem, ker ona Vam donajajo srečo in blagostanje k Vašej družini.

Sic duo faciunt idem, non est idem.

Ako dva eno isto izvršita, ni isto? Ali res ne?

Da človek, ki imaš podaniško pamet, uči se spoznavati, da črno ni črno, osel ni osel, pujssek ni pujssek, da tri ni tri, ena ni ena in da človek ni človek.

Da, človek s podaniško pametjo, ako ti tvoj gospodar zapove, da sta dve popolnoma jednaki in podobni reči različni, tedaj moraš smatrati črno za belo, osla ali tepca za učenjaka, moralčnega pujska pa za najbolj krepčnega človeka, volka za ovco itd. Ako ti tvoj gospodar zapove, tedaj se morajo trije bogovi spremeniti v jednega, v prihodnjem trenutku pa en bog v tri bogove, ne glede na sv. pisemske besede: "Jaz sem tvoj gospod, tvoj bog, poleg mene ne meji še drugih bogov." Na povelje svojega gospodarja moraš smatrati ogromno večino ljudi za garjeve pse, mejem ko moraš priznati, da je majhna peščica ljudi bogu podobna.

Človek s podaniško pametjo ne haj dokazovati svojemu gospodarju, da je vse lahko tako, kakor je v resnici. Nehaj! Tvoj gospodar se opira na puške, bajonete in topove in ti kliče nesramno v obraz: "Sic volo, sic jubeo mesto pro ratione voluntas!" — Tako hočem, tako zapovedujem, mesto zdrave pameti vlada v resnici moja volja.

Ali še ne uvidiš človek s podaniško pametjo, da je ves svet narobe, ako tvoj gospodar tako ukaže. Obračunaj torej z bogom in se daj zagrebsti predno se tvoj gospodar posluži "ultima ratio regis" zadnjega sredstva, ki so topovi in puške, ki nosijo gorje vsem tistim, ki nočejo preklcati resnice.

Pravično bi bilo, kar ti trdiš človek s podaniško pametjo, da bi dva človeka za eno isto hudodelstvo morala sprejeti eno in isto kazen, posebno če sta bila v enakih okoliščinah.

Vidiš človek s podaniško pametjo — "v enakih okoliščinah" — vprav v tem grmu leži zajec. Vidiš vsa človeška družba se deli v dva tabora.

"Dva naroda sta na svetu, prvi ima ostroge, drugi sedlo ob porodu."

Ali razumeš človek s podaniško pametjo. Vsaki človek lahko doseže pravico. Ali pravica je le prazna pena. Le kdor ima moč, ima pravico. Kdor lahko z gorjačo brani svoje pravo, uživa tudi pravo! Kdor ima moč, lahko vsako krivico spremeni v pravico in prisili vse druge ljudi, da priznajo njegovo pravico. Radi tega je kot pravica razglašena krivica postala meso v zakoniku. Radi tega je postalo naloženo, če dva storita isto, ni eno in isto.

In česar si se iz tega naučil človek s podaniško pametjo? Povedal ti bodem na kratko: Na vprašanje, kdo živi pravico, ti povem, da ti isti živi največje pravice, kdor poseduje največ moči. Edino sila je odločevala in delila do sedaj pravice.

Pripovedovali so nam o pravici in mi siromaki smo vzeli vse za zlato. Mi smo verjeli juristom, ko so pred mnogo sto leti razglasili: "Sine justitia nulla libertas." Brez pravice ni svobode! Mi smo verjeli, da sta pravo in sodišče neobhodno potrebna za človeško družbo.

Pravo! — Da mi se ga spominjamo s solzami v očeh in ga proklinjamo, ko se je to pravo izrabilo proti nam.

Kako čudežno se je vse vršilo. Pravo je majhno peščico ljudi obagatelo, ogromno množico je pahnilo v največje siromaštvo in bedo.

Krasti je prepovedano. Tudi umor se strogo kaznuje. Laži in kriva prisega so prepovedane. In vendar se mori, krade, laže in po krivem prisega — pravo je proti tem zlom izgubilo svojo moč.

Tisoč krivic se izvrši vsaki dan, ne da bi bile kaznovane; naobratno mora pa mnogo ljudi prosjati za škoricjo kruha, vzlic temu pa ostanejo vzroki te nesreče nespremenjeni. In ljudje, ki crpajo svoje dohodke iz teh razmer, pa hodijo

brezskrbno po svetu in uživajo najvišje časti. — Vsi so pred zakonom enaki: ali malo muho, ki stori kak pregrešek, se zmečka, škorpion, ki je izvršil kako hudodelstvo pa ostane pri življenju.

Koliko državnih pravnikov je moralo že priznati, kedar se je izvršilo kako veliko hudodelstvo, da je roka pravice preslaba, da bi dosegla hudodelca!

"Ne kradi!" se glasi sedma zapoved božja, tudi kazenski zakonik prepoveduje krasti. Ali, če dva izvršita eno in isto, ni isto!

"Ne ubijaj!" se glasi peta zapoved božja in tudi po kazenskem zakoniku se prepoveduje ubijanje. Ali, če dva izvršita eno in isto, ni isto!

V današnji družbi so zakoni koristolosni le za bogatine; siromake se pa zakonitim potom pleni, izkorisča in izsesava. Kdor ima moč, živi vse pravice, tu odločuje le moč. Zakon pravi, da ima vsaki človek pravico do blaga, katerega si je pošteno pridobil. Ali kapitalist ga delavcu vzame. On spravi dobiček v žep, živi rento. Česar pa delavec živi? Nizke plače, ki so za živeti premajhne, za umreti pa previsoke. In to je zakonito!

Po zakonu ne smeš ubijati. Ako si pa dosegel kako dostojanstvo v človeški družbi, potem lahko moriš. In če bodeš v vojni pomoril mnogo ljudi, toliko višje časti bodeš živel. In če se temu morjenju vpreš, bodeš pa še kaznovan. Tako je dandanes na svetu.

Tukaj zopet lahko spoznaš človek s podaniško pametjo, da mnogomori ni umor. V mirnem času bodeš radi umora usmrten, v vojnem času bi ti pa radi za 10 umorov darovali ro življenj. Tu zopet lahko spoznaš, da sovražni človek ni človek, pač pa klavniška živina, ki se daruje blaznosti. Pravice ni na svetu, pač pa pravo silo, ali razumeš človek s podaniško pametjo?

"Fackel".

Riba in meso.

Pod naslovom "krščena gos" je prinesel "Freidenker" to le dogod-bico:—

Mojzes Šmulevič se je držal svojih starih navad in šeg z jekleno vstrajnostjo. Vsaki petek zvečer je jedel gosjo pečenko, da si je minilo že dve leti, odkar ga je župnik krstil.

Neki petek večer, ko je šla Šmuleviču gosja pečenka izborna v slast, je pa nenadoma vstopil župnik.

"Šmulevič," zagrmel je župnik, ko je videl, da krščeni žid z največjo slastjo uživa na petek gosjo pečenko, "kristijan ste, pa uživate v petek meso?"

"Gospod, to je riba," je mirno odgovoril krščeni žid.

"Gos", se je zadržal župnik, jeze rdeč kakor kuhan rak.

"Bila je gos, bila," je smehljalje pripomnil Šmulevič.

"Kako to?"

"Vil sem ji vode na glavo — in sicer trikrat. Stori sem istotako, kakor vi, ko ste me krstili, potem sem pa isto govoril kakor Vi: bila si gos — vlival sem vodo na glavo — bila si gos, bila si gos! Sedaj si riba, sedaj si riba, sedaj si riba! — In tako je nastala iz gosi riba, kakor jaz — katolik.

Nabrane in stroge gube na župnikovem čelu so vgladile in župnik je smehljalje rekel: "Šmulevič, Ti si pameten človek."

In pomagal je krščenu židu pomlatiti ribo.

— Dobro delavsko časopisje je najboljši orožje delavcev proti izkoriščanju in izmzgavanju.

KJE JE John Kalt, njega pravo ime **John Podesva**, doma iz Senove, Avstrijska Šlezija, blizu Moravske Ostravice, ki je bival leta 1887 v Plymouth Co, Pa. Poročila naj se pošljejo Antonu Roju, Frontenac, Kans.

— Ako druga zdravila niso pomagala, tedaj pomaga "Anker Pain Expeller" gotovo. To sredstvo se pripozna dandanes kot najboljši pripomoček zoper reumatizem, nevralgijo, prehlajenje itd. Cena steklenici 25 in 50c.

POSEBNI OGLAS.

Nova prekomorska črta—Sredozemsko in Adrijansko morje. —

Cunard Line.

ustanovljena leta 1840.

S 26. aprila 1904 so pričeli pluti parniki Cunard Line iz New Yorka preko Neapolja v Trst in Reko.

Parniki plujejo iz New Yorka: Slavonia (nov parnik, z dvojnimi vijakom, 10,805 ton) dne 29. avg. t. l. Pannonia (nov parnik, z dvojnimi vijakom, 9,851 ton) dne 19. sep. t. l. Kasneje odpluje vsakih 14. dni en parnik. — Pri naših agentih doblite vozne listke po najnižji ceni. Tretji razred je opremljen z vsem modernim komfortom. F. G. Whiting, ravnatelj na Dearborn in Randolph ulici, Chicago. Se iščejo agentje!

Slovinci, če imate opravke v mestu zglasite se pri

B. Režabek-u,

283 Seneca St. Cleveland, O.

Tu dobite vedno sveže pivo, fino vino in žganje, pa prost prigrizek.

Naročeno kosilo 15. centov.

Rojaki v Clevelandu in okolici pozor!

Notarska pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela (Vollmacht), kupna, dolžna pisma, prošnje radi vojašine itd. Oddaljeni rojaki dobe pismena pojasnila brezplačno proti odškodnini poštne.

William Sitter

26 Franklin Extension
Lakewood, Ohio.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinije unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,
da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni
Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglašite se pri meni in pokažem Vam prostore.
S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231) **JOSEPH POLACEK,**
683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

NIMATE MOČI?

Se-li počutite opešanega, se-li hitro utrudite po vsakem naporu, vam-li telesni organi ne opravljajo svojih dolžnostij, ali trpite vsled glavobola, boleti v križu, vrtoglavosti in splošne opešanosti? Zdrava pamet vam pove, da mora biti nekaj narobe z vami. Vi potrebujete okrepčila. Ako vas je kaka bolezen pustila onemoglo ali pa se že poznajo na vas sledovi starosti, tedaj ne morete dobiti boljše stvari, da vas ukrepi, vam povrne prejšnjo moč in čilost, oživi vašo kri in vsak organ vašega telesa kot je

**SEVEROV
BALZAM
ŽIVLJENJA**
Cena 75 centov.

"Moj priletni oče postaja z vsakim dnem močnejši kot posledica rabe vašega čudovitega balzama življenja. Zdi se, da je ta lek pravi vir mladosti.

MARIE TVRZNIK,
Wallace, Mich.

"Dasi je bil naš sin dolgo časa bolan in je zelo opešal, vendar ga je Važ balzam življenja spet k malu spravil na noge, ter se Vam s tem srečno zahvaljujeva.

JOHN BORTEL in soproga,
Green Bay, Wis."

Nevarnost

dostikrat tiči v mali boleti v križu, ker zna pomeniti, da se nabira v telesu vodna kislina, ki vodi do Bright-ove bolezni.

**Severov lek za
ledvice in jetra**

vam bo vstavil bolelost in bo ojačil prizadete organe. Cena 75c in \$1.25.

Nočni zrak

ni dober za ljudi s slabimi pljuči. Prehlad, boleha vst pljuči in kašelj zna biti posledica malemu izpostavljenju nočnemu zraku.

**Severov
balzam za pljuča**

je najvspešnejša straža proti temu. Uživate ga ob času. Cena 25c in 50c.

Hitrost.

Hitro ozdravljenje je zagotovljeno onim, ki trpe vsled boleznega glavobola ali pa valed glabobola, nastalega iz zaprtega želodca s pomočjo

**Severovih oblatov
zoper glavobol
in nevralgijo**

Imejte jih zmiraj pri roki eno škatljico in oprostili se bode te navadne boleti. — 25c

Dobri časi.

Ob žetvi bi moral biti okus vsakega jako dober. Nikdar ne morete imeti dobrih časov, ako nimate okusa do tega kar jeste. Dober želodec pomeni dobro razpoloženje. — Zavarujte si moč svojega želodca z uživanjem Severovega želodečnega grenčeca.

Cena 50c in \$1.00.

V vseh lekarnah.

Zdravniški nasveti zastoj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:za celo leto\$1.50
za pol leta75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 15
za pol letakron 8Prvi svobodni miselní list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljate je
naslednji:

"Glas Svobode"

683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Pismo s pota.

V Council Bluffs, Iowa,
dec. 28. avg. 1905.

Cenjeni sodrug: --

Kadar kapitalistični magnatje odpošiljajo svoje delavce iz stalnega mesta na deželo, tedaj jih navadno posade v slabo opremljen železniški voz in počasni vlak, misleč, naj se pokore, ker jim moramo plačati vožnjo. Toda vsikdar, vendar ni temu tako.

Pred kratkem sem se moral ločiti od sodrugov v Chicagi, ker me je tvrdka odposlala 500 milj daleč v državo Iowa na delo. Sreča mi je bila mila. Smel sem se poslužiti najboljšega vlaka, ki vozi na progi "Great Western" iz Chicage v Omaho.

Med vožnjo sem pa doživel veselo dogodbo.

Watt Woodridge, 14letni sin C. J. Woodridga iz Sioux City, agenta zavarovalne družbe proti požaru "Iowa and Columbia Fire Insurance Company" je bil na obisku pri svojem starem očetu v Clarence, Mo., ki mu je pošljal dva lepa petelna, ko se je vračal na dom staršev. Fantič je bil sila vesel, da je imel dva tako imenitna tiča, katera je tudi oskrboval izborna. Vzel ju je s sabo v spalni voz, ker ju je imel skrita v spletenici. Komaj se je pričela jutranja zarja prikazovati na horizontu, zapela sta petelina svoj sladkonečji "kikeriki". Vsi smo bili takoj po konci. Eni so se smejali petelinovemu petju, drugi so pa zopet godrnjali, češ, da ta voz ni zgrajen za kokošji prevoz. Tudi ti nezadovoljneži so se dali kmalu potolažiti, ko so odpravili petelina iz voza.

Ko sem dospel na cilj potovanja, je bila nedelja. A proletarcu ni dovoljeno počivati tudi v nedeljo. Med tednom se ukvarja s trdim delom, da si zasluži vsakdanji kruh, v nedeljo mora pa skrbeti za svojo duševno izobrazbo.

Odšel sem v Omaha, katero deli reka Missouri od Council Bluffs, da obiščem rojake in spoznam tamošnje razmere. Našel sem takoj g. Joe Perditza, slovenskega gostilničarja in še mnogo drugih rojakov. V začetku sem se čutil, da so Slovenci že nad 30 let naseljeni v Omahi. No, pa saj so bili pred 30. leti tudi občutljivi ljudje na svetu, ki so istotako čutili v stari domovini pritisk vlade, sebičnost kapitalistov in nenasitnost "dušnih" pastirjev.

Slovenci v Omahi se ukvarjajo z delom v zlato, srebro, bakro in svinčotopilnici, ki je v trustu. Delo je težko in naporno, zaslužek pa v primeri z delom jako skromen in pičel. Sploh je pa v navadi, da ima delavec pri težkem delu le \$1.65, drugi pa do \$3.

Nekateri Slovenci so vposleni tudi v lesnih skladiščih, večje število pa v klavninah. Tudi ti nimajo izbornih plač! Pa saj nekateri so to sami zakrivil. Pravili so mi, da so vprav slovenski delavci pomagali zrušiti močan steber — unijo klavninskih delavcev.

Ko sem se poslovil od svojih rojakov, sem krenil v mesto. Po neki

stranski ulici sem zavil na glavno ulico, kjer sem zagledal pred sabo "veličastno" poslopje z zvonikom, okoli katerega je stalo polno občinstva, ki je hodilo zajemat svojo modrost v to poneumnevalnico ljudstva.

Kmalu je prišel škof, katerega je ljudstvo nemirno pričakovalo in ki se je za njim takoj vsulo v cerkev. Vstopil sem tudi jaz, da čujem besedo višjega "dušnega" pastirja. Njegove prve besede so bile takoj: "All roads lead to Rome." Te besede sem si pa jaz po njegovem daljšem govoru tako le tolmačil: "Vsak najmanjši denar dobro došel farški bisagi." Omenil je, da je izsesana Španija najboljša molzna kravica, Francija pa najslabša. O Ameriki je pa povedal, da bode kmalu napočil dan, ko bode Nebraska mogla zahvaliti se bogu, ker so pred nekaj leti zrušili že precej močan Bryanizem, ki ni bil nevaren le državi, ampak vesoljnemu človeštvu. Bojeviti škof tudi socializmu ni prizanesel. Povedal je da osebno še nikoli ni zadel na kakega socialista, da sploh ni nevarnosti za kak preobrat, ker je v Ameriki precej amenitnikov in posestnikov, ki se ne strinjajo s socializmom.

Tudi o tej pridigi lahko rečem: "Os tuum os dei est, sed opera tua, opera sunt diaboli." (Tvoja usta so božja usta, ali Tvoja dejanja so hudičeva dejanja.)

Kako naj človek govori o socializmu, ki sam priznava, da še ni imel prilike razgovarjati se o njemu.

Ako le malo pomislimo, tedaj lahko spoznamo, da nam naša molitev "Our Father, who art in heaven" itd., prav nič ne pomaga, dokler bomo imeli med nami pijavke a la škof R. D. Scammiell.

Rešitev bode za trpeče človeštvo še le prišla, ko bo delavno ljudstvo z vsjo silo vstopilo za vresničenje socialističnih idej. In da bi ta dan, dan prave svobode, bratstva in enakosti tudi kmalu napočil.

Moj bratski pozdrav vsem trpinom!

Chicaški proletarec.
Sramota.

Brzjavka, katero je poslal peterburški poročevalec listu "Daily Mail" iz Peterburga, osvetluje z bengalično lučjo korupcijsko gospodarstvo brezvestnih ruskih vojaških uradnikov. V depeši se glasi, da ogorčenje povsod v Rusiji narašča napram vladi, ker vlada ne stori ničesar, da bi olajšala gorje vbozih invalidov, ki so se vrnili z Daljnega Vztoka.

Skoro v vsaki ulici se vidi vojak, kateri nimajo ene roke ali noge, ali pa obeh rok. Nesrečni vojaki, ki zgledajo vsled stradanja, kakor okostnjaki, prosijo miloščine pasante na ulici. Nekateri imajo na prsih pripet križ sv. Jurija, katerega se le tistemu podeli, ki je zvršil kak izvanredni junaški čin. Vsi ti invalidi dobivajo od vlade majhne penzije.

Tako je saj zapisano na papirju. Ako se pa siromake vpraša, zakaj ne iščejo svojih pravic, potem pripovedujejo staro pesem o zločincih, uradnikih, ki so oropali tudi tiste, ki so svoje zdrave ude pustili na bojišču.

"Meni so vojaki," tako pripoveduje poročevalec, "ki so bili ranjeni na bojišču, poročali strašne dogodljaje o mukah in bedi, katere so doživeli na dolgem potu v svojo domovino. Bili so mnogo mesecev v bolnici. Ko so jih poslali domov so pa uradniki ukradli denar, ki je bil določen za invalide. Več tednov so gladovali, kajti vživali niso drugo kot kruh in vodo, sploh kar so jim na postajah sibirske železnice dajali milosrdni ljudje.

Ko so dospeli v svoje rodne vasi, so se obrnili na gosposko in zaprosili so za penzijo. Ker pa niso dobili kopejke in ker radi zadobljen h ran niso bili sposobni za delo, so se napotili v Peterburg v nadi, da jim boče car-očka pomagal. Ali tudi tukaj niso dobili zaželjene pravice.

Uradniki, ki so jim imeli izročiti penzije, so jih tolažili le s praznimi obljubami. Ko so pa v bogi siromaki le pritiskali, so jim pa dali slednjč le nekaj rubljev. Ko se pa v drugič oglašili, so jih pa na surov način

izgnali iz urada.

Da morajo ti ruski junaki beračiti, ker so jih uradniki okradli in osleparili, je v resnici najskrajnejša sramota."

Mi bi privoščili vsem časnikarskim lopovom — med katerimi je tudi nekaj slovenskih — ki so se vneljali za vojno na Daljnem Vztoku v kapitalističnih listih, da bi vse to doživeli, kar je poročal poročevalec dnevnika "Daily Mail" o ruskih invalidih.

Morda bi ti plačani pisarji vendar uvideli, da je vsaka vojna skrajni barbarizem.

Prosim vse tiste, ki so mi v sorodu, da se me spomnijo, kedar bodo imeli kaj cvenka v žepu. Ako bi ta blagohoten opomin ostal glas vpijočega v puščavi, jih bom pa z imenom prijavil v vseh listih. A. Krishna. Oat Hill, Cal.

Priporočam vsem rojakom svojo moderno gostilno, kjer točim vedno sveže pivo, najfinejše žganje in likerje in pristna, naravna vina
Sprejemam rojake tudi na stanovanje in hrano.

John Mlakar,

60th. & Greenfield Aves.
West Allis, Wis.

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,

459 W. 18. St. Chicago,
se priporoča za popravljenje god. instrumentov

Na prodaj

posedstva proti takojšnjenju plačilu ali na obroke.

Vprašajte za imenik.

J. F. Stepina,

Odvetnik, notar in zastopnik za prodajo posestev.

352 W. 18th St. Chicago, Ill.

PIJTE
BREKNO VINO TRIGLAV
in
železno grenico Ban Jelacit, ki
se izdeluje 508 W. 18 St. Chicago.
Triglav Chemical Works.
Išče se poštene agente
po vseh mestih.

Čez malo časa ima odpluti prvi parnik novega parobrodne družstva. Mnogo naših rojakov kupilo si je vsaj po eno delnico, a večina od njih pa po več delnic. Večinoma so pa to ljudje, kateri so po več let med svetom ter jim je dobro znano kake koristi donša tako parobrodno društvo našim rojakom, posebno pa delničarjem. — Priporočamo toraj, da naj si vsak po mogočnosti nabavi kolikor mogoče več delnic, onim pa kateri ne razumeje popolnoma koristi tega društva, priporočamo, da naj se pismeno obrnejo na nas, da jim stvar popolnoma razjasnimo.

FRANK ZOTTI & CO.

Kdor hoče kupiti delnice nove parobrodne družbe "The Frank Zotti Steamship Co.", naj napiše, izreže in pošlje ta le kupon na spodnji naslov:

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00 komad, in Vam prigibno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče doposljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Čeki, menice (träte) in poštne nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremlil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! — Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

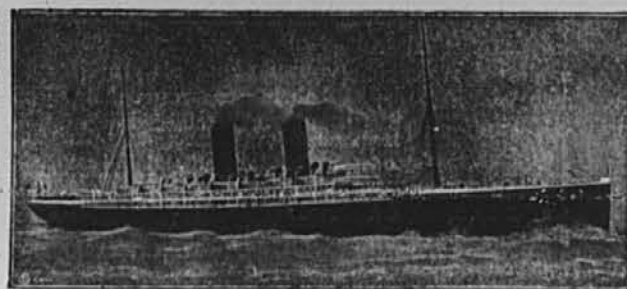
587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Kdor hoče kmalo dospeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Štajersko ali v Istrijo, naj se posluži parnikov francoske družbe

Compagnie Generale Transatlantique.

—LE 6 DNI NA MORJU—

SAMI BRZOPLOVNI PARNIKI.

Parniki odplujejo iz New Yorka v Havre vsaki četrtek vsakega tedna točno ob 10 uri zjutraj iz pomola 42 North River ulici. Kedar dospo parnik v Havre, odpotujejo potniki takoj z vlakom proti svojemu cilju. Vozni listki na prodaj v Ljubljani in Trstu. Pojasnila dajeta:

EUGENE DE BOCANDE,
glavni agent za Ameriko in Canado,
32 Broadway, New York.

MARICE W. KOZMINSKI,
glavni agent za zapad,
71 Dearborn St. Chicago, Ill.

DVOJNO KEGLJIŠČE!

PROSTI PRIGRIZEK!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem v soboto dopoldne dne 17. jun. t. l. odprl gostilno z dvojnim kegljiščem na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Priporočam svojo gostilno vsem bratom Slovincem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom v obilen poset.

Točim vedno sveže pivo, najboljša vina in likerje. Prodajam najfinejše smodke. Dober, prost prigrizek vsakomur na razpogo.

John Kumar, gostilničar.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 684 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzor-
 niči: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni
 odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOB MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški
 odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika
 Martin Konda; denarne pošiljke pa blagajniku Frank Klobučarju.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J.
 v Chicago, Ill., ima svoje redne me-
 sečne seje vsako drugo nedeljo v me-
 secu v Narodni dvorani na 537 S.
 Centre Ave. John Duller, tajnik,
 12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo "Triglav" št. 2.
 "S. N. P. J." v La Salle, Ill., ima svoje
 redne mesečne seje vsako prvo nedeljo
 v mesecu točno ob 1/2 uri popoldan, v
 prostorih M. Kumpa.

Društvo "Adrija" št. 3. "S. N. P. J."
 v Johnstown, Pa., ima svoje redne me-
 sečne seje vsako zadno nedeljo v me-
 secu ob 2 uri popoldan na 725 Broad
 Alley. K. mnogoštevilnem vstopu v o-
 menjeno društvo vabi Odbor.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J.
 v Morgan, Pa., ima svoje redne me-
 sečne seje vsako prvo nedeljo v me-
 secu ob 2 uri popoldan v prostorih br.
 Fr. Miklauciča na Sygen. Odbor.

Društvo "Bratoljub" št. 7. S. N. P. J.
 v Claridge, Pa., ima svoje redne me-
 sečne seje vsako prvo nedeljo v me-
 secu v dvorani nemške zveze ob 9
 uri dopoldan. Somišljeniki se vabijo
 v društvo Josip Kravanja, tajnik.

Društvo "Orel" št. 19 "S. N. P. J."
 v Stone City, Kans., ima svoje redne
 mesečne seje vsako četrto nedeljo
 v mesecu. Ignac Pečnik, tajnik.

Društvo "Zora" št. 25 S. N. P. J.
 v Terio, Colo., ima svoje redne me-
 sečne seje vsako drugo nedeljo v me-
 secu. Odbor.

Društvo "Delavec" št. 8. S. N. P. J.
 v So. Chicago, Ill., ima svoje redne
 mesečne seje vsako prvo nedeljo v
 mesecu ob 2. uri pop. v društvenih
 prostorih brata Jak. Tisola, 9049
 Greenbay Ave.

Društvo "Danica" št. 22 S. N. P. J.
 v Trimountain, Mich., ima svoje redne
 mesečne seje vsako drugo nedeljo
 v mesecu. Matija Likovič, tajnik.

Društvo "Bratje Svobode" št. 26
 S. N. P. J. v Cumberland, Wyo., ima
 svoje redne mesečne seje vsako prvo
 nedeljo v mesecu, in sicer ob 2. uri
 popoldan v mestni dvorani.

Importiran tobak iz stare domo-
 vine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in
 17 kr., kakor sport, sultan in dam-
 ske cigarete. J. VOKOUN,
 544 Blue Island Ave.

Društvo "Edinost" št. 12 "S. N. P. J."
 mesečne seje vsako prvo sredo v mese-
 cu ob 8 uri zvečer v Murray Uper
 House. M. Zugel, tajnik,
 P. O. Box 127 Murray, Utah

Društvo "Zarja" št. 15 "S. N. P. J."
 v Ravensdale, Wash., ima svoje redne
 mesečne seje vsako zadno nedeljo v
 mesecu, v dvorani G. F. Ludovika v
 Ravensdale, Wash. Odbor.

Slovensko narodno bratsko podpor-
 no društvo "Bratstvo Naprej" št. 9.
 "S. N. P. J." v Yale, Kans., ima svoje
 redne mesečne seje vsako prvo nedeljo
 v mesecu ob 10 uri dopoldan, v sloven-
 ski Narodni dvorani pri sob. Dolari.
 Frank Levec, tajnik.

Bratsko društvo "Sokol" št. 20 "S.
 N. P. J." v Ely, Minn., ima svoje redne
 mesečne seje vsako četrto nedeljo v
 mesecu v prostorih br. Jos. Selškarja.
 J. Somrak, tajnik. Box 62 Ely, Minn.

Društvo "Orel" št. 21 "S. N. P. J."
 v Pueblo, Colo., ima redne mesečne
 seje vsako prvo nedeljo, in vsako prvo
 po 15. vsacega meseca v dvorani M.
 Kochevarja 1217 Eiler Ave. Odbor.

Društvo "Edinost" št. 23 S. N. P. J.
 v Darragh, Pa., ima svoje redne me-
 sečne seje vsako prvo nedeljo v me-
 secu, v dvorani Wm. Slingerja v E-
 venington, Pa. Odbor.

Bratsko društvo "Sokol" št. 11 spa-
 daje v "S. N. P. J.", v Roslyn,
 Wash., ima svoje redne mesečne seje
 vsako prvo nedeljo v mesecu pri br.
 Ivan Malenšek. Odbor.

Društvo "Bled" št. 17 "S. N. P. J."
 v Lorain, O., ima svoje redne mesečne
 seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob
 2 uri popoldan v prostorih brata Vr-
 banka. Alexander Sechnitzer, tajnik.
 578-10th Ave., Lorain, O

Društvo "Trdnjava" št. 10 "S. N.
 P. J.", v Rock Springs, Wyo., ima
 svoje redne mesečne seje vsako prvo
 nedeljo v mesecu ob 9 uri dopoldan.
 Ivan Lebor, tajnik.

Društvo Bratstvo št. 4 "S. N. P. J."
 v Steel, O., ima svoje redne mesečne
 seje vsako prvo nedeljo v mesecu, ob 2
 uri popoldan v prostorih brata K.
 Dernača. Odbor.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače —
 sodovico in mineralno vodo.
 576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

RAZDELITEV INDIJANS- KEGA UINTAH OZEMLJA.

Naselniki, ki žele svobodna zemljišča se morajo vpisati

Grand Junction, Colo. Vernal, Price
 ali Provo Utah

od prvega do 12. avgusta.

Pričetek srečanja v

Provo, Utah

dne 17. avgusta

Razdelitev zemljišč in konec srečanja v

Vernal, Utah

z dnem 28. avgusta 1905.

Tje se lahko peljete edino le po

DENVER & RIO GRANDE železnici

Za natančno pojasnilo pišite

R. C. NICHOL,

General Agent, Denver & Rio Grande R. R.
 242 Clark St., Chicago, Ill.

S. K. HOOPER,

General Passenger & Ticket Agent,
 Denver, Colo.

Odprla sva moderno urejeno gos-
 tilno na 156 Desplaines ulici in
 voglu Austin Ave.

kjer bodeva točila pivo prve
 vrste, pristna naravna vina
 in izborna žganje.

Unijeke smodke na razpolago.

V obilni poset se priporo-
 čava vsem rojakom, brata

Polanšek brata.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Kasparjeva držav-
 na banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun.
 in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3
 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele
 sveta in prodaja se tudi vozne
 listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva
 in zavarovalne police.

VESELICO

priredi po zaključku drugega glav. zborovanja
 S. N. P. J. društvo

"SLAVIJA" št. 1 S. N. P. J.

V SOBOTO ZVEČER DNE 9. SEPTEMBRA 1905

v Narodni dvorani na voglu 18. ul. in Centre Ave.

Na veselici sodeluje tudi delavski pevski zbor "OREL".

Vstopnina 25c.

Začetek ob 8:30

Dame v spremstvu
 vstopnine proste.

Hermanekov Angelika balzam. je najboljše krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje boljbolj zmanjšuje te-
 da potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice.
 Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in
 izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. A-
 ko postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, te-
 lo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je bolezn-
 nim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespeč-
 nosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v sla-
 bi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je naj-
 boljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,

585 So. Centre Av. Chicago Ill.

Kolačekova specialna raz- prodaja za ta tedan.

Pripravili smo veliko zalogo za sobo-
 to. Obiščite nas gotovo, ako
 hočete kupiti po ceni.

Zaloga damskih korzetov. Jako fino
 in okusno delo. Regularna
 cena 39c, znižana pa 25c

Zaloga letnih korzetov sive, bele ali
 modre barve. M ra: Od 18 do
 21. Cena le 19c

Damske nočne obleke iz muselina —
 fino okrašene. Stalna cena 69c
 in 75c; znižana pa 50c

Spodnja krila iz finega muselina in
 lepimi okraski Regularna
 cena \$1.65; znižana pa \$1.15

Fine damske bluze iz finega črnega
 moherja. Naša specialna
 cena \$1.98

Zaloga finih šalov — črne, sive ali
 rjave barve. Stane komad
 le 98c

Šetlandski šali iz črne ali bele
 volne po 19c

Damske bluze iz flanelete najrazlič-
 nejšega kroja in zelenkaste, modre,
 rdečkaste ali črne barve. Stane
 komad le 48c

Deške obleke z hlačami do kolen raz-
 neg kroja. Nekateri obleke vredne
 \$3.00. Mera: Od 4 do 14 let. Po zni-
 žani ceni stane vsaka oble-
 ka le \$1.95

Spodnja krila iz kontenine — črne,
 rdeče, bele ali modre barve
 Stane komad le 49c

Zaloga deških oblek iz dveh ali treh
 komadov. Mera: Od 4 do 15 let. —
 Regularna cena \$4.00; zni-
 žana pa \$2.50

Deške hlače do kolena iz najfinejšega
 kašmirja za dečke od 4 do 15 let. —
 Stalna cena 39c, — znižana
 pa 25c

Deške hlače iz črnega ali modrega
 ševota za dečke v starosti od 4 do 15
 let. Aktualna cena 50c za ko-
 mad; znižana pa 35c

Moško perilo — jopice, spodnje hlače
 iz same čiste volne. Mera 34 do 46
 Stalna cena \$1.00; znižana
 pa 75c

Široki predpasniki iz ginghema belo
 ali modro pisane barve. Aktu-
 alna cena 29c; znižana pa 10c

Krasne "Tom O'Shafter" čepice za
 deklice iz patentiranega usnja ali vol-
 nenega blaga. Aktualna cena
 50c; znižana pa 39c

Prodajalci: Fr. Stonich, John Kre-
 recki, mesec in Fr. W. Zathu-
 recki Vprašajte po štev. 22, 12, 3.

Dr. Kolaček & Co.

559, 561, 563 and 565, BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Peteršilek na vsako juho hočejo biti po sili kranjski klerikaleci. Ni jim dosti, da širijo pri nas svojo talmi-organizacijo, temveč dr. Krek sanja, da postane ustanovitelj vesfinega jugoslovanskega klerikalizma. Na Hrvatskem kjer so imeli prej klerikaleci v vsaki stranki upliv, se je pod protektoratom nadškofa Posilovića ustanovila samostalna klerikalna stranka, ki izdaja tudi svoj dnevnik "Hrvatstvo". Pravzaprav je bilo to zelo koristno, ker je nekoliko zdrnilo svobodomiselnost elemente, da so se začeli postavljati po robu brezmernim klerikalnim težnjam. A tudi klerikaleci se gibljejo in te dni so imeli v zagrebškem semenišču shod, da se pogovorijo o svoji organizaciji. To je bila voda na mlin naših katoličanov in hitro sta se odpeljala dr. Krek in Lampé v Zagreb, da osrečita Hrvate. Skromna, kakor sta že od nekdaj, sta si prilastila na hrvatskem shodu prvo besedo. Farbala pa sta svoje kolege, da se je vse kadilo. Ako so jim Zagrebčani le polovico verjeli, morajo misliti, da je ni na svetu organizacije, kakršna je klerikalna na Kranjskem. Posebna veliko sta znala pripovedovati o njih gospodarski organizaciji, akoravno vedo pri nas vsi otroci, da je šla ravno ta večinoma rakom zvižgat in žabam gost. Dr. Krek pa se je tudi razbesedil o demokratizmu, ki ga je hvalil na vse preteze. Bivši poslanec naše pete kurije vendar le ne more pozabiti, da je v jarmu in grize vajeti z vso strastjo. Doma ne sme več mnogo govoriti o demokraciji, drugače so gospod Bonaventura hudi. Nekaj pa je vendar še ostalo izza starih časov; dr. Krek ne more pozabiti na svojo staro ljubico in kadar se malo izmakne izpod Jegličeve komande, jo boža in objema, da se vsaj za eno leto odškoduje za post. Zato je bil v Zagrebu tako demokratičen. Gospod dr. Krek velja drugače za pametnega fanta: ali da še ne pozna katolicizma, je slabo izpričevalo zanj. Česa - gospod Anton Bonaventura ne trpi tega tudi gospod Posilović ne bode miloval. In če je kranjskemu klerikalizmu prepovedana zaljubljenost v demokracijo, tudi hrvatskemu ne bode dovoljena. Ako dr. Krek tega še ne vé, je zelo naiven ako pa ve, pa vendar pridiga demokratska načela, tedaj meče ljudem peseka v oči. Pred petnajstimi leti menda dr. Krek še sam ne bi bil mislil, da pride tako.

"Rd Pr."

— Ciganki sta jo opeharili. K lahkoverni Ivani Filipčič v Trstu sta prišli dve ciganki, ki sta se ji ponudili, da ji prerokujeta njeno prihodnost. Filipčič je bila zadovoljna in ju prosila, naj ji pove, sta tri številke, ki bodo gotovo v loteriji vzdignjene. Ciganki sta pričeli svoje ceremonije in je povedali tri številke, ki bi imele priti 12. t. m. Filipčič jima je dala dve rjuhi, nekaj kuhinjske posode in vso svojo gotovino namreč 225 K. Številke pa niso bile vzdignjene in nesrečna ženica bo bržčas zastoj čakala, da dobi svoj denar nazaj od cigank, kateri je naznanila policiji.

"Slov. Nar."

— Zabava Marijinih devic. Iz Trnovega se nam piše: V bližnji vasi Topole, kjer so že od nekdaj najbolj pobožni in ob volitvah najhujši klerikaleci, so napravili godbo in ples. Godba je prišla k župnišču, kjer je zaigrala cesarsko pesem. Dekan jih je blagoslovil in delal križe čez godce in fante toplanske. Ko so dobili vse blagoslove, so šli domov in plesali celo popoldne, zvečer pa so šli pod okna tistih toplanskih Marijinih devic, ki so že v poznih jesenskih letih in ki so bile v svoji mladosti najbolj "pri luftu". Ko so "device" zaslišale glasove

godbe, oživila jim je postarna kri. in vstale so iz postelj in plesale kot nore po svojih stanicah. Ko je dekan zvedel to, obljubil je vsaki po 300 dni odpustkov za plačilo. Oj ti verno, dobro ljudstvo! "Sl. Nar."

— Iz Loga v brezovski fari pri Ljubljani. Dne 24. junija smo volili pri nas občinski odbor. Volitev se je vršila prav po domače. Prišel je župnik Žgur, ki je s svojimi podrepani popival in jedel na občinski račun. Svoj čas so bili ti njegovi sedanjci podrepani hudi nasprotniki, ki so hodili k škofu prosit, naj ne da Žgurja na njihovo farno. Škof jih pa ni hotel uslišati. Žgur je znal v naši fari tako gnesti testo, da so dandanes njegovi nekdanji sovražniki prav vneti pristaši, ki verjamejo vse svojemu pastirju, pa naj jim ta pripoveduje še tako budalost. Dne 28. julija je bila volitev župana. Župnika Žgurja pa ni bilo od nikoder ker je bil sodček prazen. Volitev se je hitro izvršila, vključ temu, da so se potegovali za županski stolci vsi odborniki, ki so prej županovo plačo priboljšali. Želim, da bi božji blagoslov počival nad občinsko blagajno, da bo občinski odbor mogel namakati svoje suho grlo, ker potem pride gotovo tudi Žgur zraven.

"Slov. Nar."

— Uršulinska generalka je postala, kakor poroča škofov list, loška uršulinka Angela Lorenzutti. Odprla se je torej pri uršulinkah lep avancement. Bog ve, če bo tudi uršulinski kopol Jane v Škofji Loki kaj avanziral?

— Kmalu je začel 12letni Alojzij Zebe v Mariboru je sin perice, a obenem napoljen s samimi dobrimi lastnostmi. Cel pijanec je in popije s svojimi součenci cele štefane vina. Ker pa taki mladi ljudje še nimajo denarja za take športe, si zna Zebe pomagati. Njegova mati je v službi pri nekem kavarnarju. Sin pride mater večkrat obiskat, pri tem pa obišče vselej blagajno, tako da je v kratkem odnesel okoli 200 K. Materi njegovi se je čudno zdelo, da je videla svojega sina pijanega, zato mu je pretaknila vse žepe. A nikoli ni dobila pri njem denarja, ker je Zebe spravljal denar v čevlje. To notico smo posneli iz "Slov. Nar.", ki dokazuje, kako se skrbi za vzgojo proletarske dece. Mati mora trdo delati, ako hoče preživeti svojo dečo, deca je pa brez nadzorstva doma. Tako skrbi današnja človeška družba za bodoče kandidate vislice in kaznilnice.

— Normalne cene so zopet v praksi na vseh progah med Chicago New Yorkom, Bostonom in drugimi vzhodnimi postajami. Železniška družba "Nickel Plate" bo skrbela za redni in brz promet med Chicago in vzhodom. Vsaki dan bodo vozili trije vlaki v New York in Boston. Obedi se dobe v obednih vozovih a la carte ali table de hotel ali po naročilu tudi za klube. V nobenem slučaju ne stane obed več kakar \$1.00.

Vsa pajasnila daje John Y. Calahan, glavni agent, 113 Adams St., Room 298, Chicago, Ill. Telefon, Central 2057.

— Somišljeniki naročujte in priporočujte "GLAS SVOBODE".

NAZNANILO.

Rojakom priporočamo našega zastopnika Frank Budno, ki se mudi na potovanju. Dotičnik ima pravico nabirati naročnino za "GLAS SVOBODE", sprejemati naročila za knjige in oglase.

Upravištvo "GLAS SVOBODE".

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.50. Temu je pridjati še 10 centov za poštino.

Mirko Vadjina

priporoča bratom
Slovencem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska trdnja

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

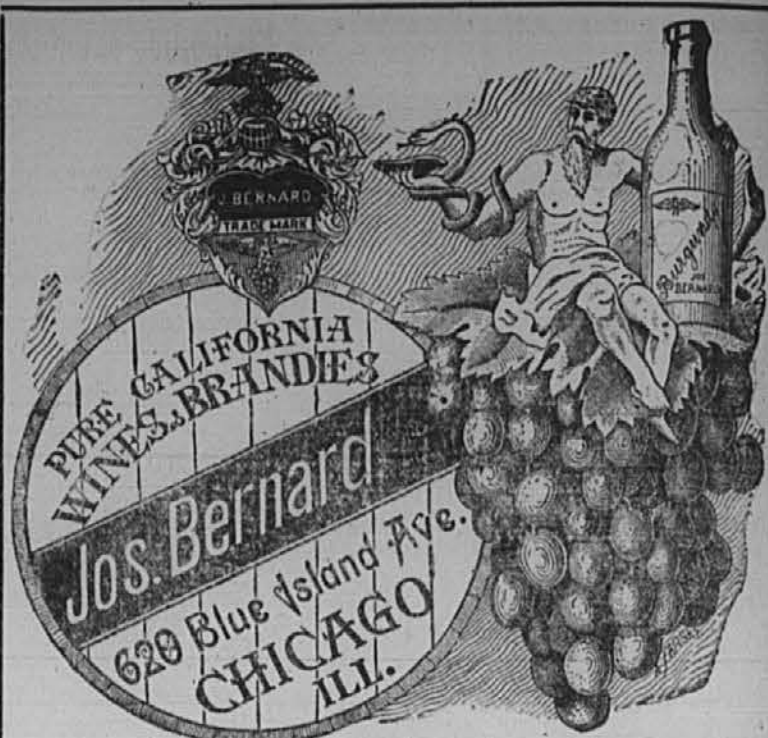
Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potreščine.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti
angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744

New York N. Y.

Stojte in mislite!

Česar potrebujete za redno življenje?

Zrak in hrano!!!

Vi ne morete živeti brez njiju. Gotovo ste tako pametni, da imate zraka, kolikor ga morate dobiti. Ali kako je z hrano? Vi veste, da želodec odpove hrano, ne glede na to je-li dobro pripravljena.

TO POMENI BOLEZEN V VSAKEM SLUCAJU.

Kakor hitro se Vam povrne slast do jela, že se počutite dobro.

je edini pripomoček, ki absolutno pomaga v mnogih slučajih. Ta lek povrne in pomnoži prebavno moč želodca in črev, in veinkuže tako blagodejno na te organe, da lahko prebavljajo najtežja jedila. Vi veste koliko je življenje vredno, ako lahko jeste vse, kar je Vam všeč, ne da bi Vam škodilo — veste tudi kakšne muke so, ako ne morete uživati hrane ne vsled revščine, ampak vsled bolezni.

Trinerjevo, zdravilno, grenko vino

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ohrani življenje za mnogo let,
ohrani zadovoljnost,
ohrani zdravje,
ohrani moč.

se lahko daje otrokom,
zbirčnim gospodičnam,
močnim ljudem,
starim ljudem.

To vino je najboljši pripomoček proti vsem želodčnim, krvnim in živčnim boleznim.

Dobiva se v lekarnah in boljših gostilnah.

JOS. TRINER,

799 So. Ashland Avenue

Chicago, Illinois

SVARILO: Mnogo ljudi ponareja ta pripomoček pod raznimi imeni. Ako hočete imeti pravo grenko vino, zahtevajte Trinerjevo.

Trinerjev brinjevec

ima vsaki dan več prijateljev, ker je naš narod prišel do prepričanja, da je najpristnejši in najmočnejši.

Wilke

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti. 🍀 🍀 🍀 🍀

Družbinske in društvene skupine. Zenitovanijske in otročje slike so naša specialiteta. Cenę primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJIVI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične
neprilike.
SAJTO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

LIEBICH Slovenski fotograf
poznat mej Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male slike
po najnižjih cenah.
80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako belezen, popolnoma in temeljito spozna.

Zato, rojaki Slovenci, v slučaju da vam je treba zdravniške pomoči vam mi priporočamo samo in edino le tega slavnega in izkušnega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponášati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI,

ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možke in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodecu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na občevanju, laš, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale, notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni, kakor tudi „sifilis“, točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovejših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.

Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — nerednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodljaja in krča v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod! Profesor!

Naznanjam vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vaša zdravila so mi zadostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nad tri leta in katere ste me vi edini popolnoma ozdravili, srčno se vam zato z mojim možem zahvaljujemo in vas priporočava vsem rojakom Slovincem ker ste v resnici najbolj učeni in izkušeni zdravnik.

Tudi vam pošiljam mojo sliko in vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler

Bohemian Ave 1239

Pueblo, Colo.

Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojaki v ol kontri Austriji.

Pozdravljam vas dobrodelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na katerikoli bolezen, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da boste zagotovo in popolnoma ozdravili.

Slovenec: JOHN STRAH
69. W. Feront Str. — Massillon, O.

RAZNO.

— Ako bi čikaški policijski načelnik v resnici pregledal iz Chicago vse lopove in tatove, tedaj bi bila Chicago komaj tako veliko mesto, kakor Ljubljana.

— Trgovina je umetnost za hitro obogatitje, ne da bi bil človek obsojen v ječo.

— Ako se hoče zvedeti jeli dejanje postavno ali protipostavno, potem je treba v prvo vprašati, jeli služi kapitalistom ali delavcem.

— Republikanci pravijo, da bi morala vlada nadzorovati vse železnice.

Temu se mora razsoden človek smejati! Ali morda železnice ne nadzorujejo vlado?

— Sužnost. John Hutosa, ki je pred dvema meseci stopil na ameriška tla, so brezvestni agenti poslali v premogokop blizu Coal City, Ga.

John Hutosa je izpovedal da je delovodja streljal z revolverjem pod noge delavcem, ali jih pa pretepaj po hrbtu, ako so odpovedali delo.

Hutosa je po sedmodnevem delu v družbi 16. tovarišev zbežal peš, ne da bi za svoje delo dobil le cent plače.

Pa pravijo nekateri, ljudje, da nismo vredni, da živimo, ker se bojujemo za odstranitev takih razmer.

— Častiti gospod Bigelow, eks-predsednik ameriške zveze bankirjev, ki je ukradel štiri milijone s tem, da je v Milwaukee zrušil eno prvih bank, je dospel v ječo Leavenworth, Kansas.

V ječi so mu dovolili, da nosi obleko svetle barve kakor pazniki, da dobiva posebno hrano. Obrili mu niso brk in tudi ga niso ostrigli po ovčje.

Proletarci nikar ne kradite kruha ali druge manj vredne reči, kajti oblekli vas bodo v sivo obleko kazencev, obrili vas po obrazu, ostrigli na glavi po ovčje in uživati bodele morali jetniško hrano.

Bodite torej oprezní!

— Kapitalisti so močni. Zakaj? Ker jih podpirajo delavci oblečeni v vojaške cunje. Močni so, ker jih podpirajo delavci oblečeni v pisane policijske in orožniške uniforme. Močni so, ker proletarci v pisanih jopičih streljajo na proletarce v modrih delavskih jopičih. Močni so, ker proletarci stražijo trdnjave, delajo v premogu in rudokopih, ker prevažajo blago na ladjah in železnicah, ker tiskajo njih knjige.

Ali delavci so tudi močni, toda nečejo spoznavati svoje moči.

— Amerikanski sodniki so zelo rahločutni, ako spoznajo, da je oseba brez protekcije in vpliva, s katero se slučajno pečajo.

Neki kadi v njujorškem policijskem sodišču je obsodil neko revno žensko na 100 tol. mirovnega poročstva za dobo treh mesecev, ker se mu je smejala v lice. V slučaju da revica nima denarja, je pa rekel "modri" sodnik, da mora v prisilno delavnico.

Siromašna žena, ki je mati sedmih otrok, osmeja pa pričakuje, je skoro obnorela, ko je čula obsodbo. Ali sodnik, ki bi smel obsoditi le take hudodelce, kojim so dokazana njih hudodelstva, ni imel usmiljenja. Ženo so odvedli v celico, kjer je čakala, da jo povedejo na kazenski otok.

Neka ženska, ki opravlja službo jetničarice, je postala nje rešiteljica s tem, da je šla k sodniku in mu povedala, v kakšnem položaju je siromašna ženska. Sedaj je še le sodnik žensko izpustil na častno besedo.

Isti sodnik je nekega 16letnega dečka, ki je vkradel 25 centov vredno melono postavil pod 1000 tol. varščine in ker ni imel poroka, ga

je dal odpeljati v celico. Fantič je jokal in na kolenih prosil sodnika, naj mu odpusti, da se ne bode nikdar več dotaknil tuje lastnine. Ali sodnik je ostal neizprosni mož.

Dandanes imamo precej sodnikov, ki najmanjši greh, še celo smeh ostro kaznujejo. Ako bi ti sodniki tudi proti bogatim hudodelcem tako nastopali, je drugo vprašanje, ali pa sploh nobeno vprašanje.

— "Matin" znan pariški list, je v prav resnem tonu pisal, da naj J. D. Rockefeller plača vojno odškodnino za Ruse, da se tako ustavi prelivanje človeške krvi na Daljnem Vztoku. Pariški list meni, ako se najvišji državni uradnik tako vnema za sklenitev miru, tedaj najbogatejši mož v državi tudi lahko k temu pripomore.

Škoda, da ni nikdo fotografiral Rockefellerjev obraz, ko je Rockefeller zvedel o prošnji lista "Matina". Ali še bolj obžalujemo, da niso v "Matinu" naslovili prošnje na Rusel Sage, milijonarja in najbolj varčnega človeka na vsem svetu, naj bi on in njegovi somišljeniki darovali iz lastnega žepa potrebno svoto za vojno odškodnino. Odgovor, katerega bi dal ta skupni uredništvo "Matina", ako bi mu uredništvo preskrbelo poštno znamko, črnilo pero, držalo in papir, bi postal za vse generacije krilata beseda.

Ali smo ob propadu?

Kaj je z nami? Antropologisti trdijo, da hitro slabimo telesno in duševno. Dandanes se ljudje kmalu utrudijo in ne morejo dolgo opravljati trdo in težko delo. Nekatere družbe so to že vzele na znanje in nočejo sprejeti ljudi več v službo v starosti 40 let, ko so pri najboljših letih.

In kaj je povzročilo ta zaključek. Mi živimo prenapeto, in nimamo časa za potreben počitek in spanje, naši organi so pa izčrpani.

Človek ne more delati z iznučnimi mišicami; slab želodec ne more prebavljati hrano, ako se ne rabi Trinerjevo, zdravilno, grenko vino.

Ta pripomoček nedeluje le na želodec, ampak na vsaki telesni organ, ker čisti in oživlja kri, katero daje hrana vsakemu delu našega telesa.

Z hrano si pridobimo moč in zdravje, ker ne dovoli, da bi zašla kaka škodljiva snov v kri. Rabite vselej da pripomoček, ako vam jed ne diši.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

— Ako potujete po poslu ali zabavi iz Chicago v Buffalo, New York, Boston ali katero drugo vhodno mesto, tedaj se poslužite brzovlakov na "Nickel Plate" železnici, ki vozijo vsaki dan trikrat. Zamoreci-strežniki so na razpolago vsem potnikom. Posebno morajo paziti na ženske in otroke. Na vlakih "Nickel Plate" železnice niso visoke cene v navadi. Ameriški klubni obed po 35c do \$1.00. Vsi vlaki odrinejo s postaje "La Salle Street Station", ki je edina postaja poleg nadulnične železnice.

Za pojasnila vprašajte Johna Y. Calahan-a, glavnega agenta, 113 Adams St., Room 298, Chicago.

Somišljeniki naročite in pripojite svoje časopise.

Knjiga "OPATOV PRAPOR-ŠČAK," spisal F. R. je izšla. Ta zanimiva zgodovinska povest je izšla kot podlistek v "Slov. Nar." in "Glas Svob." Knjiga obsega 211 strani in stane 50c. Poštne prosta.

Kdor želi knjigo prodajati, naj se zgleda za pojasnila pri uredništvu "GLAS SVOBODE".

683 Loomis St. Chicago, Ill.

4000.

čas primerna povest
iz prihodnjih dob.Po vzorih dr. Niemana
napisal

dr. Nevesekdo.

IX.

"Ta zapisnik," pravi škof, "bodi podlaga preiskavam, ki naj se zvršijo nemudoma. In naša škofja beseda vam bodi porok, da bode o strost naše vodilo! Kdor je v preganstvu, ta se povrni na naš dvor. Vas vse, za rane Kristusove, preženemo pa s svojega dvora, kakor se prežene iz čede gobova žival. Govorili in vedli ste se, kakor bi bili svetniki, ali v srci ste nosili satana v gorkem gnezdu. Prve izkušnjavice, ki je prišla na vas, niste mogli prebiti, in Bog vas je dal v pravične naše roke. Pregnani ste vsi, ali bojimo se, da se bode morala zapaliti marsikatera grmada na emonskem polju in da bode treba sežgati obilo gobovih grešnikov, katere štejemo v okuženi sredi vaši! To je naša odločba, to je sad najnovejšega našega presvetlega dekreta! Poberite se izpred našega obraza, in jok in škripanje zob bodi med vami, ki ste veliki grešniki!"

Tago govoreč se zgrudi višji pastir na mehko blazino, tišeč v beli svoji roki beli zapisnik, s katerega se razširja luč na skrivne steeze in temne kotičke. Prošnje, kanoniki in vsi drugi prosilci so odhajali, prav kakor bi jim za hrbtom že gorele grmade. Vsi so kazali blede obraze, na katerih jim je besnela togota, ali pomagati si niso vedeli. Bil je to poraz "skrajne" stranke, kakersnega se ni učakala zgodovina do tistega dne...

Azrael pa je še vedno sedel na najvišjem robu sivega Himalaja, in smeh mu je pretresal nebeško telo, da se je stari Himalaja kar majal pod nebeškim tem smehom!

X.

V noči prej je govoril Azrael v sanjah z menoj. Odkril mi je prihodnost in mi naznanil, da bode skoro izpolnjena doba moje druge ustvaritve, tako da se mi bode zopet vrniti v večnost. Ustrašil se nisem druge svoje smrti; kar sem opazal po zemlji, ni me mikalo, in tukorenitilo se mi je v srci prepričanje, da zemlja ni vredna, da bi bil človek dvakrat ustvarjen zaradi nje. — Kaj mi je pomenila smrt, ko sem vendar videl, da je narod slovenski že davno poginil in da se ne vzbudi več po grobeh, kamor so ga zagrebili blaženega Antona od Kala nevedni učenci! Kdo bi torej v takem razmerju ne umiral radostno?

Moral sem se potruditi, če sem se hotel še delj ogledati po stari Emoni. Poklical sem profesorja z vseučilišča Svetega Simplicija in mu razodel željo, da bi si ogledal tako imenovani ženski oddelek. Ker sem imel plačano privolitev za vstop, bilo ni nikake težave, in takoj tisto popoldne — predpoldne se je bila ujela stranka blaženega Antona od Kala v past najnovejšega presvetlega dekreta — kreneva na pot, pustivši v škofjem dvorci konja in drug prtjago. Vprašam spremljevalca, kaj je slavnoznani oddelek neomeženega ženskega spola, "Torej," vpraša me ponosno, "tudi v vašo leđeno Šbirjo je že zaslul ta zavod, ki nam jamči, da se naše žensko dobro in pravno vzgoja in vzreja? V nas je ne poznamo, tiste mesene ljubezni, ki je omadeževala prejšnja stoletja!"

Opisal mi je potem na dolgo in široko ležjo ženskega oddelka, naznanil mi število samostanov in božjih hramov — ki so vsi stali v tem oddelku — in mi govoril, kako široko in dolgo je ozidje okolo njega. Iz gostobesednega popisa sem posnel, da je ženski oddelek na ravni, kjer se širijo polja in vrtovi, obdelovani po neomeženem žensstvu. Vse to je bilo obzidano, in khorta starih devic je stražila pri vsakem vходу, da se ni prithotapil na oddelek neoženjen človek.

Izkušal sem spoznati krajino, po kateri sva hodila. Po moji sodbi — imela sva grad ob levici svoji — stopala sva po cesti, ki je nekada vodila proti imenitni naši Kurji vasi. Kakor sem se prepričal pozneje, bila so velika vrata za ženski oddelek prav tam, kjer je tlačen rod, če je hotel iz Kurje vasi čez most v belo mesto, moral plačevati drago mitnino leta 1900 po Kristusovem rojstvu.

"Kako imate vse to urejeno? Kdaj oddajate otroke posameznim oddelkom?"

"Vse to," odgovori mi strežnik in profesor, "vse to je urejeno preizvrstno. Kadar je otroku pet let, vzamejo ga roditeljem in ga oddajo po spolu, bodisi na neoženjeni, bodisi na neomeženem oddelku."

"In koliko časa ostane tam?"

"Dokler pri naboru ni potrjen v zakon."

"In svojih roditeljev ne vidi nikdar več?"

"Dokler je na oddelku, ne. Roditelji so navečkrat prav radostni, da izgube breme iz hiše. V nas se težko služi vsakdanji kruh, in davke, ki ga plačujemo, da se vzdržijo oddelka, velik je!"

(Dalje prihodnjice.)

Jezuitom okoli "Glas Naroda" v spomin sko knjigo.

Ohio, dne 5. sept.

Njujorski kronist nas je v Sakserjevi junji zopet temeljito potolkel. To klerikalno "postrihano" duševno revče trdi, da smo na njegov "stvarni" članek odgovorili z osebnimi napadi.

Stvarna kritika pa Sakserjev list! Kdo se tu ne smeji? Kdaj so v Sakserjevem listu stvarno kritizirali?

Ali je podlo obrekovanje stvarna kritika? Ali je mar laž, katero se vedoma zapiše? Ali so nizkotne psovke, katerih kar mrgoli proti socializmu, stvarna kritika? Ali mar puhle, vprav z jezuitsko rafiniranostjo zavite in smrdljivo doneče fraze?

Vedeli smo, da Sakserjevi pisarji od dne do dne padajo na nižji moralni nivo. Vendar bi pa nikomur ne vrjeli, če bi nam kdo pravil, ako ne bi bili sami čitali, da so tako prederzni, da proglašajo preplonkane fraze iz klerikalnega "Slovenca", navadne gole psovke in podlo sumničenje za stvarno kritiko. Kaj takega so zmožni le ljudje, od katerih je zbežala sramota k psom in kateri si v svoji nadutosti domišljajo, da so poklicani voditelji in jero bi slovenskega naroda v Ameriki.

Ako se kdo v članku krepko pridruži in idejo socializma obliha z gnojnico, še ni dokaz, da je članek stvaren. Tako pridruženje le kaže odprto duševno plitkost in pa skrajno nesramnost in podlost Sakserjevih pisarjev.

Ako Sakserjevi pisarji pišejo o socializmu in o spoznanju prirodnih zakonov, tedaj je isto, če bi slepec sodil o barvah.

Kdor piše o svetovnem učenjaku, prirodoslovcu in filozofu Haeckelu tako, kakor so napisali Sakserjevi pisarji v 207. št. "Glas Naroda" dotični v resnici še nikdar ni drugega čital kot katekizem in "Sanjske bukvice". Tu se doslovno glasi: "Menda ga ni človeka na svetu, kateri bi vzel Haeckeljevo temno teorijo za čisto zlato."

Kaj sličnega zamore napisati o Haeckelu le navaden nevednež, kojemu so rezultat fizike, kemije in biologije španska vas, ali pa zagrižen nasprotnik nauka o splošnem razvoju, ki je zdrobil verski humbug in razkril verske bajke klerikalcev v popolni nagoti.

Vsakemu človeku, ki se je dandane količkej pečal s prirodoslovnimi vedami in z naukom o splošnem razvoju, katerega je Haeckel utemeljil, ve, da je ta nauk porušil na vsej črti vse verske pravljice o stvarjenju sveta in da je dal klerikalizmu smrtni udarec.

To so jezuiti sami priznali s tem, da so rekli, da pripoznajo nauk o splošnem razvoju za živalstvo in da sta Darwinovo teorijo o descendenci

že učila sv. Avgustin in sv. Tomaž. Hinavci okoli Sakserjeve "kulturne" plahte! Hočete li še večji dokaz za bankrot verskih pravljic, katere vi imenujete svetinje naših očetov in tisočletne ideale našega naroda, da bi tem večji vpliv napravili na nerazsodne čitatelje?

Mi smo vam hvaležni, da ste to tako odprto priznali, da je res vaša želja obdržati slovenski narod v temi in nezavednosti, da bi bil za razne postopake v fraku in kurti še na mnoga leta izvrstna molzna kravica.

Po vaših nazorih bi morali mi in naši otroci živeti v zmotah, ker so v zmoti živeli naši pradedje.

Kaj ne Sakserjevi pisarji, potem bi šla pšenica v klasje za vas in le nuhe, ki žive o delavskih žuljih. Vi bi jemali že na tem svetu plačilo in tu živeli v nebesih, delavci naj bi pa čakali na nebeško veselje onkraj groba.

Psovke pa, s katerimi slovenske zavedne delavce obšpate, so le dokaz, da smo veselej zadeli v črno. Od faliranih študentov, ki se zbirajo okoli "Glas Naroda" in katerim so dali profesorji v šoli slovo, ker so opazili, da imajo mesto možganov le žaganje v glavah, pa logično ne moremo sploh pričakovati drugega kakor psovke. V Ameriko so prišli, ker so mislili, da bodo lahko živeli, če bodo oznanjevali humbugarijo. Njim se ni šlo za resno delo, ker je to po njih načelili nekaj nizkega. Njim se gre le a denar nezavednih rojakov. Radi tega oblaajo v sveti jezi kakor garjevi psi vse, kar jim moti njih kroge.

Sakserjevim pisarjem te nizke psovke dobro teknejo, ker so že navajeni valjati se v gnojnici kakor pujski in ker jim le smrdljiva hrana še diši. Pri nas pa te psovke obujajo le vesel sme, ker se v teh psovkah zrcali vsa duševna plitkost Sakserjevih revolver-žalnikov.

U. Z.

Iščem sluškinjo, ki je zmožna slovenskega in nemškega jezika. Plačam 15 do 17 dolarjev mesece, hrano in stanovanje. Zadevne ponudbe naj se pošljejo na ta le naslov: John Mlakar, Box 60, Greenfield, West Allis, Wis.

Ako pošljete denar staro dobovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

Na prodaj pod jako ugodnimi pogoji šest mesecev rabljeno pohištvo, obstoječe iz 2 postelj z vso opravo, 2 peči, 8 stolov, 2 miz itd. Pojasnila daje upravništvo "Glas Svobode".

ROJAKI

POZOR!

1000 mož potrebujeva v

—Silver Saloon—

461-463, 4th St. San Fran. Cal. za piti fino Wieland-ovo pivo, kalifornijsko vino in najboljšo žganje in kaditi najfinjšje unijske smodke. Prigrizek prost in igralne mize na razpolago. Rojaki dobe hrano in stanovanje.

BRATA JUDNICH,
San Francisco, Cal.Vsem rojakom priporočam
svojo fino urejeno

—GOSTILNO—

na 163 Reed St., Milwaukee, Wis. Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro došel!

C. HOFBAUER.

150 Slovencev

si zamore še omliliti najpopolnejši s slovenskimi črkami opremljeni pisalni stroj (Typewriter) ker le 150 strojev, model 1904, je še v zalogi. Ti pisalni stroji so zelo priročni, tako, da zamore i pisanja ne vešč človek po par vajah hitro in popolno pisati. Ker so to zadnji komadi, oddamo jih pod tovarniško ceno, komad po \$12.

Društveni tajniki dobe izdaten popust. — Ker se zaloga hitro manjša naj se z naročili ne odlašajo. P. O. Box 34. OBOKEN, N. J.

Solidne obleke.

Našo največjo pozornost obračamo na izdelovanje solidnih oblek, kar pa pri prodajalcih na debelo pogrešamo, ker kupujejo obleke od tvorničarjev.

Predvsem je treba izbrati fino in trpežno blago in vzeti natančno mero, potem se še le prične z delom. To je pa pri nas v navadi.

Ovratniki izdelani na roke, pavalnata podlaga na ramenih, platnena podlaga na prsih jamčijo, da je obleka izdelana solidno. Take obleke se pa le dobi pri nas, kakor vsakovrstne uniforme, v čigar izdelovanju smo pravecni mojstri.

Telefon — Canal 1198

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh. in odlični zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje se popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Slika predočuje zlato damsko uro (Gold filled.) JAMČI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek

Elgin ali Waltham.

Te vrste ura stank le \$14.00

V obilo naročbo se priporoča vsem Slovincem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Duluth South Shore & Atlantic železnica.

Vsakovrstna zabavišča ob tej progi.

"Raj za ljubitelje športa".

Srne.	Medvedi.	Volkovi.
Lisice.	Jerebice.	Race.
Gosi.		Jezerske postrvi.
Ščuke.		Lipani in sulci

Fine udobnosti za ljubitelje športa.

Spalni, jedilni in salonski vozovi pri vseh vlakih. Vsi vlaki so opremljeni z najmodernejšim komfortom.

Za cene, vozni red in knjižice pišite agentu za vozne listke.

J. A. MICHEALSON, Traveling Passenger Agent, Grand Rapids, Mich.	MART ADSON, General Passenger Agent, Duluth, Minn.
--	--